

Boplatser och landhöjning

**En förstudie till forskningsprojektet
"Människan, elden och landskapet",
1997**

**Silvermuseet
Rapport
19**

Innehållsförteckning

1 Arkeologisk utgrävning vid Alep Ipmetisjauratj, Arjeplogs sn, Lappland, 1997 (av I. Bergman).....	01
1.1 Inledning.....	01
1.2 Topografisk beskrivning.....	01
1.3 Fornlämningsmiljö.....	01
1.4 Syfte och målsättning.....	02
1.5 Undersökningsmetodik.....	02
1.6 Undersökningsresultat.....	02
1.7 Sammanfattande diskussion.....	02
1.8 Referenser.....	03
1.9 Tekniska och administrativa uppgifter.....	03
1.10 Bilagor.....	04
1.10.1 Anläggningsbeskrivning, A1.....	04
1.10.2 Anläggningsbeskrivning, A2.....	04
1.10.3 Övriga påträffade anläggningar.....	05
1.10.4 Förteckning över fynd och prover.....	05
1.10.5 Fotografier.....	07
1.10.6 Planer och profiler.....	10
2 Arkeologisk utgrävning av Raä 1420, Lövnäs, Arjeplogs sn, Lappland, 1997 (av I. Bergman).....	11
2.1 Inledning.....	11
2.2 Topografisk beskrivning.....	11
2.3 Fornlämningsmiljö.....	11
2.4 Syfte och målsättning.....	11
2.5 Undersökningsmetodik.....	11
2.6 Undersökningsresultat.....	12
2.7 Sammanfattande diskussion.....	12
2.8 Referenser.....	12
2.9 Tekniska och administrativa uppgifter.....	12
2.10 Bilagor.....	13
2.10.1 Anläggningsbeskrivning, A1.....	13
2.10.2 Schakt 410/852-430/852.....	13
2.10.3 Förteckning över ¹⁴ C-prover.....	14
2.10.4 Sammanställning av skärvstensförekomsten i anläggning A3.....	14
2.10.5 Fotografier.....	14
2.10.6 Planer och profiler.....	16
3 Arkeologisk utgrävning av skärvstenspackning, V Rebraur, Arjeplogs sn, Lappland, 1997 (av I. Bergman).....	17
3.1 Inledning.....	17
3.2 Topografisk beskrivning.....	17
3.3 Fornlämningsmiljö.....	17
3.4 Syfte och målsättning.....	17
3.5 Undersökningsmetodik.....	17
3.6 Undersökningsresultat.....	18
3.7 Sammanfattande diskussion.....	18
3.8 Tekniska och administrativa uppgifter.....	18
3.9 Bilagor.....	18
3.9.1 Anläggningsbeskrivning, A1.....	18
3.9.2 Fynd.....	19
3.9.3 Förteckning över ¹⁴ C-prover.....	19
3.9.4 Sammanställning av skärvstensförekomster i anläggning A1.....	19

3.9.5 Planer och profiler.....	19
--------------------------------	----

4 Arkeologiska inventeringar vid Alep Ibmatijauratj, Västra Rebraur samt Tjårraure och Lattok, Arjeplogs sn lappland, 1997 (av I. Bergman)

Bergman).....	20
4.1 Inledning.....	20
4.2 Topografisk beskrivning.....	20
4.3 Fornlämningsmiljö.....	21
4.4 Syfte och målsättning.....	21
4.5 Undersökningsmetodik.....	21
4.6 Undersökningsresultat.....	21
4.7 Sammanfattande diskussion.....	21
4.8 Referenser.....	22
4.9 Bilagor.....	22
4.9.1 Beskrivningar av registrerade lokaler.....	22
4.9.2 Kartor.....	25

5 Utgrävning av gropanläggning, Stensund, Arjeplogs sn, 1997 (av L. Liedgren)

(av L. Liedgren).....	26
5.1 Inledning.....	26
5.2 Topografisk beskrivning.....	26
5.3 Fornlämningsmiljö.....	27
5.4 Syfte och målsättning.....	27
5.5 Undersökningsmetodik.....	27
5.6 Undersökningsresultat.....	27
5.7 Sammanfattande diskussion.....	27
5.8 Referenser.....	28
5.9 Tekniska och administrativa uppgifter.....	28
5.10 Bilagor.....	28
5.10.1 A3, beskrivning.....	28
5.10.2 Tillvaratagna prover.....	29
5.10.3 Fotografier.....	29
5.10.4 Teckenförklaringar.....	30
5.10.4 Ritningar.....	31

1 Arkeologisk utgrävning vid Alep Ipmatisjauratj, lokal nr 1997:8b Arjeplogs sn, Lappland, 1997

1.1 Inledning

Den absoluta landhöjningens inverkan på det norrländska kustlandskapet är ett sedan länge välkänt faktum. Strandförskjutningen utgör där ett viktigt redskap vid lokalisering, och datering, av förhistoriska lämningar och för uttolkningen av forntida, kustnära kulturlandskap (t ex Broadbent 1978, 1979:199ff). Strandförskjutningen som fenomen har, i arkeologisk forskning i Norrland, fokuserats på landmassans relation till havsytans nivåförändringar. Landhöjningseffekten i inlandet, och dess arkeologiska implikationer, har hittills inte fått någon genomslagskraft.

I samband med ett avhandlingsarbete företogs inventeringar längs rekonstruerade äldre strandlinjer vid sjöarna Gublijaure och Dumpokjauratj, Arjeplogs sn (Bergman 1993, 1995). Två boplatser och en skärvtensförekomst påträffades, samtliga med anknytning till äldre strandlinjer. En av boplatserna undersöktes 1994. Tre anläggningar framkom, varav en kokgrop. Fyndmaterialet utgörs av sju skrapor, drygt 100 avslag av kvarts och kvartsit, ca 350 fragment av brända ben samt ca 450 kg skörbränd sten. Ur kokgropen togs kolprover för ¹⁴C- och vedanalyser. Kol från kokgropens botten gav en datering till 7660±70 BP, motsvarande en kalibrerad datering till 6500 f. Kr. (Liedgren 1996). Kokgropen utgör därmed en av de äldsta daterade anläggningarna i Norrland.

Silverbuseet har genomfört fortsatta inventeringar i områden liknande Gublijaure/Dumpokjauratj. Ett 10-tal lokaler med anknytning till äldre strandlinjer har hittills framkommit, varav tre blev föremål för utgrävningar 1997; Alep Ipmatisjauratj, Västra Rebraur och Lövnäs.

1.2 Topografisk beskrivning

Undersökningsområdet är beläget Ö om Alep Ipmatisjauratj, vid en liten bäck som avvattnar en till stora delar igenväxt tjärn (se karta avsnitt 4). I området finns dynliknande åsryggar uppbyggda av finsediment utan inslag av grus eller morän. Den undersökta lokalen är belägen strax N om en låg dyn, vars utsträckning är parallell med myrkanten. Dynen, som mot S planar ut och där övergår i ett äldre strandhak, bildar två höjdparter. I det Ö partiet kan en deflationssänka, ca 4 x 3 m stor, iakttas på dynens krön. Även på krönet av det V höjdpartiet kan en deflationssänka, ca 9 x 4,5 m stor, konstateras. Vid två tillfällen har skogsbilvägen skurit igenom dynbildningen, varvid erosionshak bildats i väggkanten, på ömse sidor om vägen. Ett område med dynliknande åsryggar med inslag av större moränblock vidtar omedelbart N om vägen. Området är beväxt med gles, ung tallskog. Markvegetationen utgörs i huvudsak av lav med inslag av kråkbärsris och mossa.

1.3 Fornlämningens miljö

I det det östra erosionshakket, och N om väg, påträffades spridda skärvstenar i sanden. Även i de västligt belägna erosionshakken iakttogs spridda skärvstenar, samt i vägbanan där de undersökta anläggningarna är belägna. Enligt muntlig uppgift från Hans Burman, Galtisjaur, har ett avslag av vulkanisk bergart påträffats i anslutning till de senare skärvtensförekomsterna. Avslaget har tillvaratagits och förvaras nu i Silverbuseet.

Ytterligare ett antal stenåldersboplatser har registrerats i de undersökta boplatsernas närområde. Boplatserna är belägna vid myrar i anslutning till vattendrag vars vattenföring förändrats genom tippningen.

1.4 Syfte och målsättning

Föreliggande undersökning har genomförts inom ramen för ett forskningsprojekt vars målsättning är att studera landhöjningens, och den därmed sammanhängande strandförskjutningens, effekter på natur- och kulturlandskapet under tidig holocen inom ett område i övre Norrlands inland. Projektet omfattar såväl arkeologiska som palaeoekologiska undersökningar och genomförs i ett samarbete mellan Silvermuseet och Institutionen för skoglig vegetationsekologi vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, i Umeå.

Syftet med undersökningen av lokalen vid Alep Ipmetisjauratj var att datera en eller flera anläggningar samt att klarlägga bosättningsens eventuella samband med äldre strandlinjer.

1.5 Undersökningsmetodik

Ett fristående koordinatsystem i N-S utsattes. Två sinsemellan åtskilda ytor samt en provruta upptogs och undersöktes. En kvadratisk yta (1) om 2x2 m förlades över en ansamling skörbränd sten i vägbanan och avgränsades. Ytan avvägdes i varje meterkoordinat, fotograferades och beskrevs varefter utgrävningen påbörjades. Utgrävningen företogs i metriska skikt om 0,05 m. Rutorna grävdes, med några undantag, ned till Rn 4. Varje skikt fotograferades, ritades i plan och beskrevs. Grävningssytan utvidgades under grävningens gång med ytterligare tre meterrutor. Den påträffade anläggningen dokumenterades med två profiler. Även den andra grävningssytan, om 1,5x1,5 m, förlades till en skärvstensansamling i vägbanan. Ytan dokumenterades som yta 1 och grävdes ned till Rn 2. Anläggningen ritades i plan och profil. Samtlig skörbränd sten räknades och vägdes för varje meterruta och lager. Skörbränd sten har vägts på elektronvåg. All jord sållades och sålldukens maskstorlek uppgick till 3-4 mm. Fynd påträffade *in situ* avvägdes, mättes in och ritades i plan. Sållfynd hänfördes till lager och ruta (koordinat i SV hörnet). Planer ritades i skala 1:20, profiler i skala 1:10. Ytorna återställdes efter utgrävning.

1.6 Undersökningsresultat

Inom var och en av de upptagna ytorna påträffades en skärvstenspackning (A1 och A2). Skärvstenspackningarna var av oregelbunden form och 1,0x0,5 m respektive 1,6x1,2 m stora. I båda fallen framkom ett kol- och sotlager, ca 0,01 m tjockt, i nivå med anläggningarna. Kol framkom ställvis under skärvstenarna i A2. Under sotfärgningarna vidtog ett urlakningsskikt av varierande tjocklek. Brända ben framkom i anslutning till rödfärgade partier i anläggningarna. Vid A1 påträffades en flisa av grönsten, sannolikt ett fragment från ett nordbottniskt redskap samt ett avslag av tät bergart. Vid A2 påträffades inga artefakter. Vid A1 framkom drygt 8 kg skärvsten och vid A2 drygt 28 kg.

Vid A1 upptogs ett meterbrett och tre m långt schakt in i den angränsande dynbildningen. Vid grävning iaktogs en komplicerad lagerföljd i schaktprofilen. Dynen har byggts upp under lång tid och ett antal gamla markytor har utbildats och därefter överlagrats. Den sannolikt äldsta fossila markytan påträffades 1 m under torv. Ytan framträdde som en kraftig sotfärgning med rikliga mängder kolbitar och därunder ett urlakningsskikt.

Två kolprover i och vid A1 har daterats till 4320 +/-50 BP resp. 7190 +/-50 BP. Kolprover tillhörande A2 har daterats till 6950 +/-65BP respektive 5145 +/-55 BP.

1.7 Sammanfattande diskussion

Genom undersökningen vid Alep Ipmetisjauratj har bosättningar tillhörande den äldsta kolonisationsfasen efter inlandsisen påvisats. Lokalernas topografiska läge, vid en myr, visar att de ursprungligen varit strandbundna men att vattendragen, genom tippningseffekten ändrat utbredning. Schaktgrävning in i den angränsande

dynbildningen påvisade en komplicerad lagerföljd. Dynen har byggts upp under en lång tidsrymd. Den underst belägna markytan var sannolikt samtidig med bosättningen. Därefter har en kraftig överlagring skett genom eoliskt och möjligen också fluvialt transporterad sand, varmed den lokala topografin i bosättningens närmiljö kommit att förändras. De rikliga mängderna kolbitar i de fossila markytorna tyder på kraftig eldpåverkan.

1.8 Referenser

- Bergman, I. 1993. Rapport över inventering vid Gubblijaure, Arjeplogs sn, Lappland, 1986. *Rapporter över kulturhistoriska undersökningar vid Gubblijaure, Stora Mattaure samt Padjje-Måskejaure, Arjeplogs socken, Lappland*. Rapport 5, Silvermuseet 1993:1-8. Opublicerad rapport.
- Bergman, I. 1995. *Från Döudden till Varghalsen. En studie i kontinuitet och förändring inom ett fångstsamhälle i övre norrlands inland 5200 f. Kr. - 400 e. Kr.* Studia Archaeologica Universitatis Umensis 7: Umeå.
- Broadbent, N. 1978. Arkeologi och landhöjning i norra Västerbotten. En kritisk undersökning. *Studier i norrländsk forntid. Till Ernst Westerlund 9 november 1975.* Acta Bothniensia Occidentalis. Skrifter i västerbottensk kulturhistoria 1:19-30. Västerbottens Museum.
- Broadbent, N. 1979. *Coastal Resources and Settlement Stability. A Critical Study of a Mesolithic Site Complex in Northern Sweden.* Aun 3. Uppsala.
- Liedgren, L. 1996. Arkeologiska utgrävningar vid Dumpokjauratj, Arjeplogs sn, Lappland 1994. *Arkeologiska utgrävningar inom Arjeplog sn, Lappland 1994.* Rapport 8, Silvermuseet 1996:2-16. Opublicerad rapport.

1.9 Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslut: 220-5051-97.

Utförandetid: 1997-07-01 - 1997-09-15.

Finansiering: Arbetet har huvudsakligen genomförts som utanför ordinarie arbetstid och utan ersättning.

Tidsåtgång: Ca 10 fältarbetsdagar.

Personal: Undersökningen har genomförts av FD Ingela Bergman, Silvermuseet.

Koordinatsystem: Fristående lokalt koordinatsystem.

Höjdsystem: Lokal fixpunkt avvägd mot fixpunkt angiven på topografisk karta.

Fornlämningens läge: 66°10' lat, 18°10' long.

Undersökt yta: 10 m².

Analyser: ¹⁴C-analyser.

Datering:	Ett kolprov ur A1 har daterats:	4 320+/-50 BP
	Två kolprover ur A2 har daterats:	6 950+/-65 BP 5 145+/-55 BP
	Fyra markhorisonter i dynbildningen har daterats:	2 580+/-70 BP 4 150+/-75 BP 6 045+/-65 BP 7 190+/-50 BP

Fyndmaterialets förvaring: Silvermuseet.

1.10 Bilagor

1.10.1 Anläggningsbeskrivning, A1

Rutorna 324-325/595-596 före avtorvning:

I vägbanan syntes ett 10-tal kraftigt fragmenterade skärvstenar, varav ett 5-tal var löst liggande i sanden.

Rutorna 324-325/595-596, Rn 1:

Ytan grävdes ned 0,05 m. Vid grävning framkom ett 10-tal ytligt liggande, starkt skörbrända stenar samt brända benfragment. Lösa skärvstenar avlägsnades och registrerades per meterruta (se tabell).

Anläggningen framträdde som en 1,0 x 0,8 m st (NNV-SSÖ) koncentration av skärvstenar. I ruta 325/596 iaktogs en stark rödfärgning mellan stenarna. N om anläggningen framträdde en brunfärgning med inslag kol. S om anläggningen var ett fält med blekjord med inslag av kol. Blekjordsfärgningen övergick i en sot- och brunfärgad yta. De sot- och brunfärgade ytornas utbredning sammanföll med de försänkta delarna efter hjulspår i vägbanan. A1 var belägen i området mellan hjulspåren. De sot- och brunfärgade fälten utgjordes sannolikt av en eller flera, ytligt belägna, gamla markytor vilka omrörts i samband med trafikering av vägen. Ett kolprov (C14/1) togs ur en sotfläck i anslutning till skörbränd sten (se plan).

Rutorna 321-323/595, Rn 1:

Vid nedgrävning till Rn 1 iaktogs i rutorna 322 och 323 en hårt packad, sot- och brunfärgad yta med inslag av kol. I anläggningens V del, i rutorna 325/595-596, iaktogs en kraftig rödfärgning vari merparten av de brända benfragmenten framkom.

Rutorna 321-323, 325/595-596, Rn 2:

Samtliga rutor, med undantag av 324/595, grävdes ned till Rn 2. I ruta 323/595 framkom en kraftigt sotfärgad och hårt packad, fossil markyta. Vid grävning skiktade sig sanden så att den gamla markytan lätt kunde friläggas. I ruta 325/596 framkom ett 10-tal skörbrända stenar, 0,03-0,05 m st, i anslutning till A1.

Rutorna 325/595, 325/596 och 324/596, Rn 3:

Rutorna 325/595, 325/596 och 324/596 grävdes ned till Rn 3 varvid en yta, motsvarande C-horisonten, frilades. I ruta 325/596 framkom tre skärvstenar. I anslutning till stenarna iaktogs i färgningar från A- och B-horisonterna med inslag av sot och kol. Färgningarna härrör sannolikt från en nedgrävning i anläggningens N del (se profil).

Rutorna 325/595, 325/596 och 324/596, Rn 4:

Rutorna grävdes ned till Rn 4. Inga fynd, skärvstenar eller färgningar kunde iaktas. Profilerna A-B och C-D (se plan) ritades.

1.10.2 Anläggningsbeskrivning, A2

Rutorna 317-318/607-608, före avtorvning:

Före avtorvning iaktogs ett 10-tal, fast liggande skärvstenar i vägbanan.

Rutorna 317-318/607-608, Rn 1:

En 2,25 m² stor yta upptogs i rutorna 317,5-318/607-608,5. Grävningssytan är belägen i vägsträckning, varför torvskikt saknas. Ytan grävdes ned till 0,05 m. Vid nedgrävning avlägsnades ett ytligt liggande, sotfärgat lager. Lagret härrör sannolikt

från en, eller flera, äldre markytor vilka påverkats i samband med trafikering av väg. Under det omrörda lagret vidtog B- och C-horisonter. Ytligt liggande skärvstenar avlägsnades och registrerades per meterruta (se tabell). Efter nedgrävning i Rn 1 konstaterades en skärvstenspackning, ca 1,3 x 0,8 m st (VSV-ÖNÖ). I ruta 317/608 iaktogs en kraftigt markerad rödfärgning, ställvis med inslag av kol. I rödfärgningen framkom brända benfragment.

Rutorna 317-318/607-608. Rn 2:

Ytan grävdes ned till 0,1 m, varvid samtliga, löst liggande skärvstenar avlägsnades. Under skärvstenarna kunde ställvis en blekjordsbildning konstateras. I vissa fall vidtog under skärvstenarna en sotfärgning åtföljd av en röd- och därunder en blekjordsfärgning. Ur anläggningen togs 15 kolprover för ¹⁴C-datering (se plan- och profilitning samt tabell).

1.10.3 Övriga påträffade anläggningar

Invid den västliga deflationssänkans (se avsnitt 1.8.1) N kant är en hård, oval, 1,2 x 0,8 m (VNV-ÖSÖ). Härden är synlig med ett 25-tal stenar, 0,05-0,3 m st, i kanten. Vid härden N långsida är två stenar, 0,1 m stora. I härdens V kortsida är en flat sten, 0,3 x 0,3 m st. Vid prov med jordsond framkom ett 0,02 m tj lager rödbränd sand.

I området mellan dynens båda högre partier (se avsnitt 1.8.1) och ca 3 m S om väg, är resterna efter en husgrund. Grunden framträder genom synliga syllstockar, vilka bildar två rektangulära konstruktioner, 3 x 2 m stora. Ca 3 m V om grunden är ett upplag av sågade vedstockar.

1.10.4 Förteckning över fynd och prover

Fynd A1 och A2

- F1. Br ben, 0,03 g, A1, ruta 325/596, Rn 1, 325,58/596,93.
- F2. Utgår.
- F3. Br ben, 0,93, A1, ruta 325/596, Rn 1, sållfynd.
- F4. Br ben, 0,07 g, A1, ruta 325/596, Rn 1, 325,44/596,04.
- F5. Br ben, 0,79 g, A1, ruta 325/595, Rn 1, sållfynd.
- F6. Br ben, 0,46 g, A1, ruta 325/595, Rn 1, 325,59/595,80.
- F7. Utgår.
- F8. Br ben, 0,08 g, A1, ruta 325/596, Rn 2, sållfynd.
- F9. Del av bryne?, ruta 323/593, Rn 2, sållfynd.
- F10. Avslag, ruta 325/595, Rn 2, sållfynd.
- F11. Del av nordbottniskt redskap (?), ruta 324/595, sållfynd.
- F12. Avslag (?), ruta 320/609, Rn 1.
- F13. Br ben, 1,20 g A2, ruta 317/608, Rn 1, sållfynd.
- F14. Br ben, 0,05 g, A2, ruta 318/607, Rn 1, sållfynd.
- F15. Br ben, 0,05 g, A2, ruta 317/607, Rn 1, sållfynd.
- F16. Br ben, 1,44 g, A2, ruta 317/608, Rn 2, i rödfärgning, sållfynd.
- F17. Br ben, 1,15 g, A1, rivning av profil C-D, ruta 325/596, sållfynd.
- F18. Br ben, 0,02 g, ruta 324/595, Rn 2, sållfynd.
- F19. Avslag, vulkanisk bergart, lösfynd gjort av Hans Burman, Galtisjaur, strax S om A1.

Fynd av skörbränd sten

Anläggning	Ruta	Lager	Antal	Antal kg
A1	324/595	Rn 1	38	1,60
A1	324/595	Rn 2	40	0,63
A1	325/595	Rn 1	20	0,63

A1	325/595	Rn 2	14	1,04
A1	325/595	Rn 3	1	0,03
A1	325/5953 25/596	I profil	26	1,32
A1	325/596	Rn 1	30	0,62
A1	325/596	Rn 2	18	1,34
A1	325/596	Rn 3	15	0,92
S:a A1			202	8,13
A2	317/607	Rn 1	36	0,629
A2	317/607	Rn 2	6	0,474
A2	317/608	Rn 1	68	1,988
A2	318/607	Rn 1	124	2,472
A2	318/607	Rn 2	42	6,198
A2	318/608	Rn 1	80	1,766
A2	318/608	Rn 2	103	14,937
S:a A2			459	28,464

Genomsnittlig vikt/skärersten, A1: 0,04 kg
Genomsnittlig vikt/skärersten, A2: 0,06 kg

¹⁴C-prover, Alep Ipmetisjauratj

Prov nr	Lab. nr	Anl.	Ruta	Rn	Höjd	Ovrigt	Ålder BP
14C-1a	Ua-11 928		300/597		48,94	fossil markyta	2580+/-70
14C-2a	Ua-11 929		314/604		48,46 - 48,53	fossil markyta	4150+/-75
14C-1b		A1	324/596	Rn 1	48,67		
14C-2b		A1	325/595		48,66		
14C-3		A1	324/596		48,60	i profil u skärersten	4320+/-50
14C-4			321/595		48,52	i profil	7190+/-50
14C-5		A1	325/596		48,32	i nedgrävn.	
14C-6			321/595		48,49	i profil	
14C-7			321/595		48,48	i profil	
14C-8			321/595		48,50	i profil	
14C-9			321/596		48,50	i profil	6045+/-65
14C-10			321/595			i profil	
14C-11			321/595			i profil	
14C-12			321/595			i profil	
14C-13		A2	318/607	Rn 2		i profil	
14C-14		A2	318/607	Rn 2		i profil	
14C-15		A2	318/607	Rn 2		i profil	
14C-16		A2	318/607	Rn 2		i profil	
14C-17		A2	318/608	Rn 2	49,13		
14C-18		A2					
14C-19		A2	318/608	Rn 2	49,12		

H4C-20		A2	318/608	Rn 2	49,12		
H4C-21		A2	318/608	Rn 2	49,13		
H4C-22		A2	318/608	Rn 2	49,10		
H4C-23		A2	318/608	Rn 2	49,10		
H4C-24		A2	318/608	Rn 2	-		
H4C-25	Ua-12 561	A2	317/608	Rn 2		i rödfärgning	5 145+/-55
H4C-26a	Ua-12 050	A2	318/608		49,10	i profil	6950+/- 65
H4C-26b		A2	318/608		49,10	i profil	
H4C-27		A2	317/608		49,12	i profil	
H4C-28						torvprofil, S sidan "dyn"	4 855+/- 70

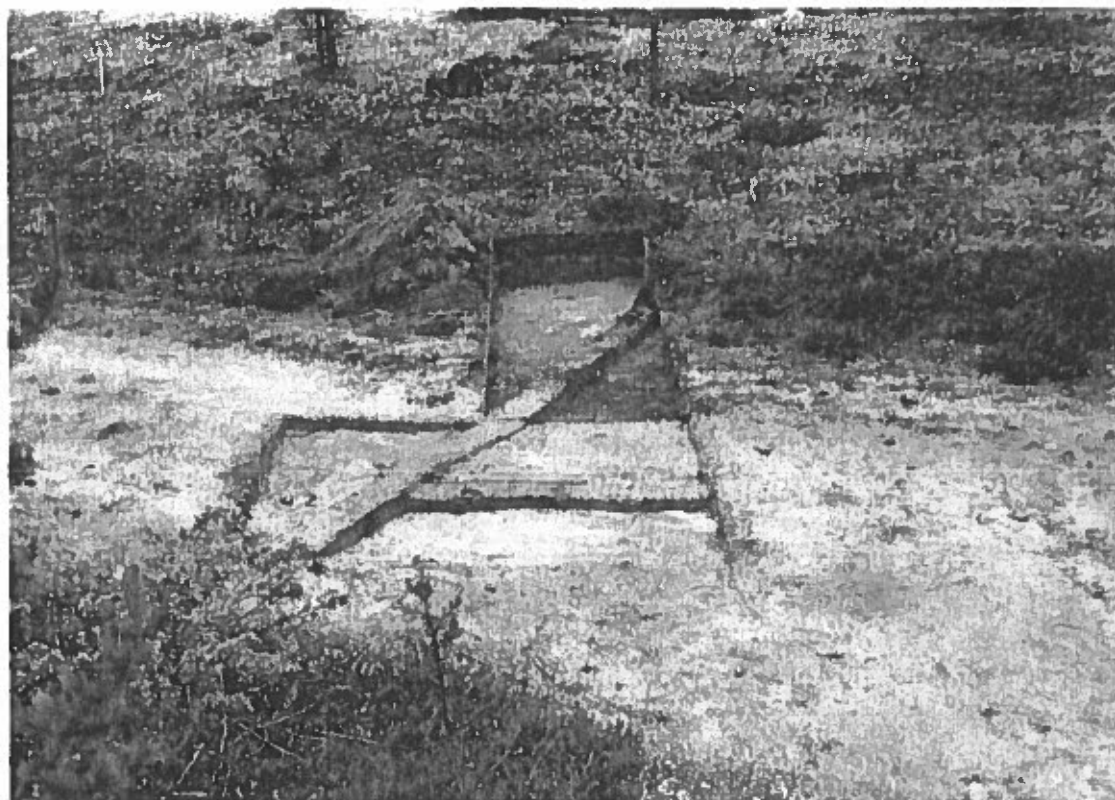
1.10.5 Fotografier

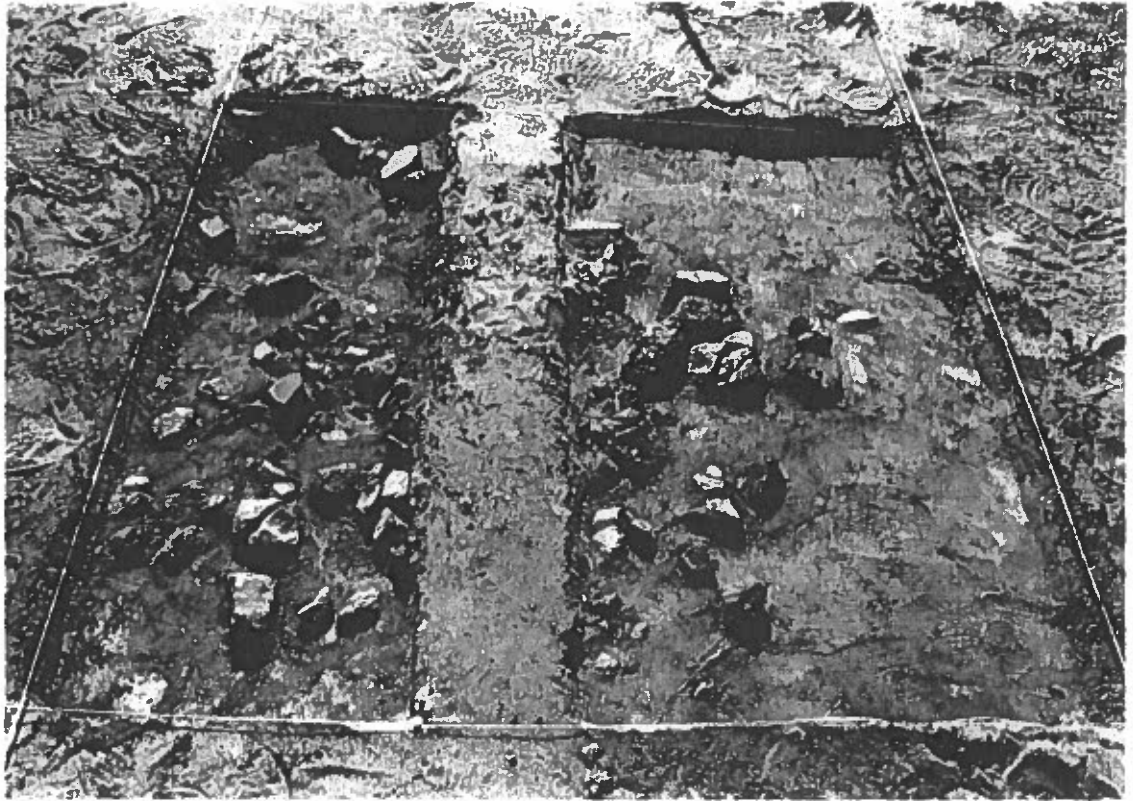
Bild 1 Undersökningsområdet vid Alep Ipmaisjauratj. I vägbanan iaktogs vid inventering spridda skärvstensförekomster. Till höger i bild är en sanddyn. Foto fr V Ingela Bergman, Silvermuseet.

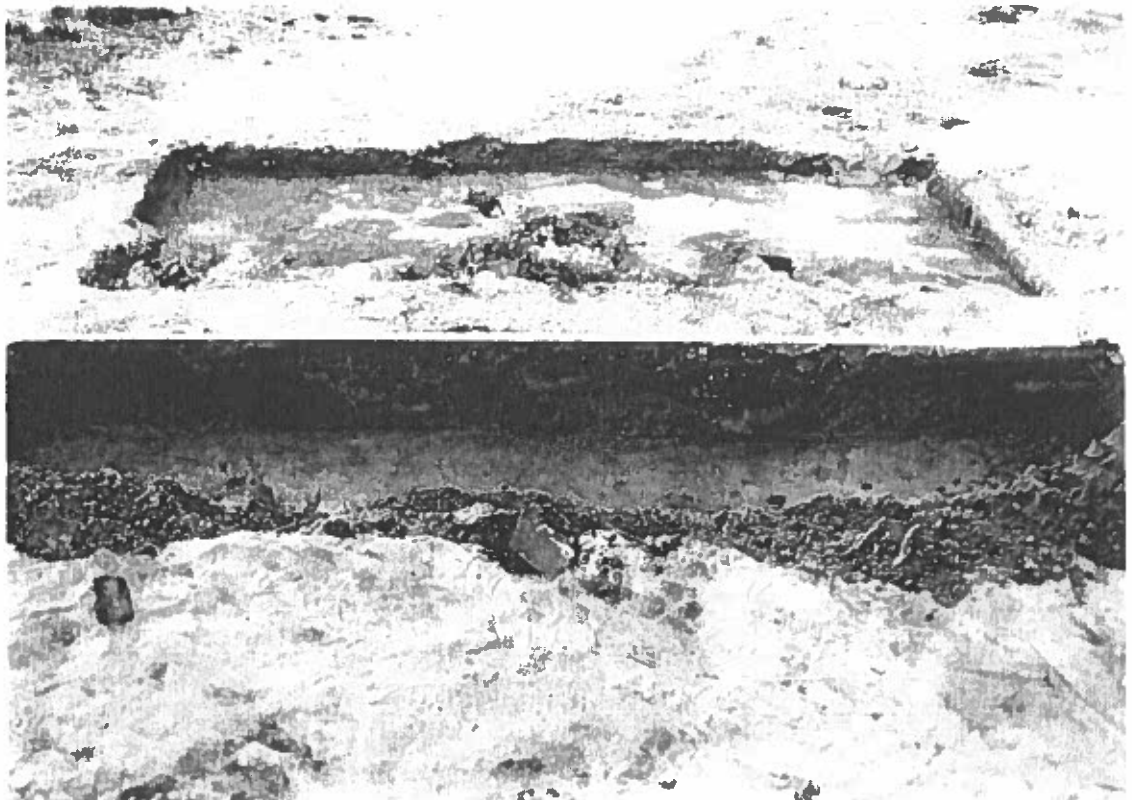
Bild 2 Den undersökta boplatsen vid Alep Ipmetisjauratj är belägen invid en myr. Tre olika strandterrasser kan iaktas i sanddynens S del. Foto fr V. Ingela Bergman, Silvermuseet.

Bild 3. Översiktsbild över den undersökta skärvstenspackningen, A1. I schaktets bortre del syns en överlagrad markyta. Foto fr N. Ingela Bergman, Silvermuseet.

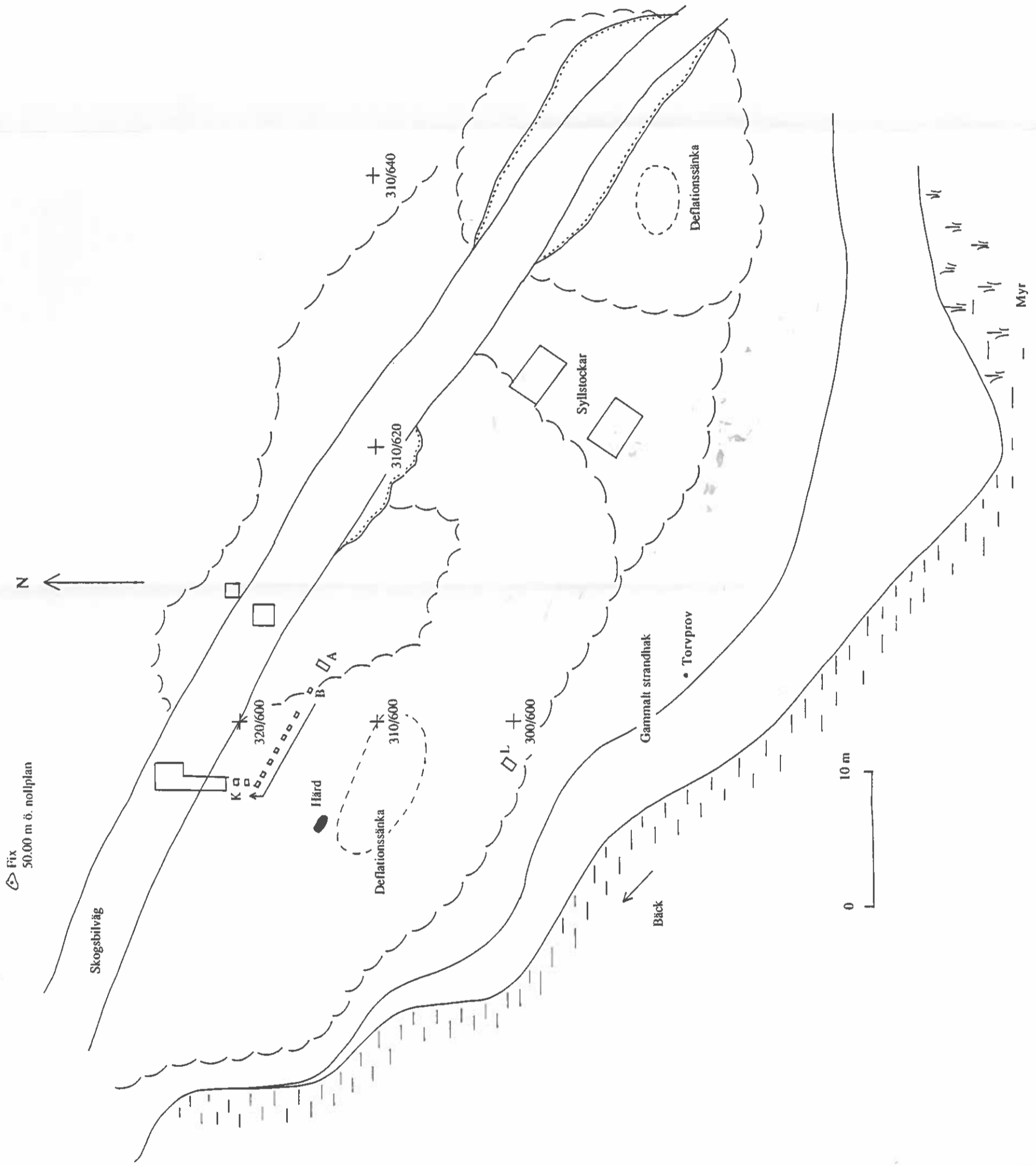
Bild 4. Anläggning A2, Alep Ipmetisjauratj, efter rensning till Rn2. Foto fr N. Ingela Bergman, Silvermuseet.

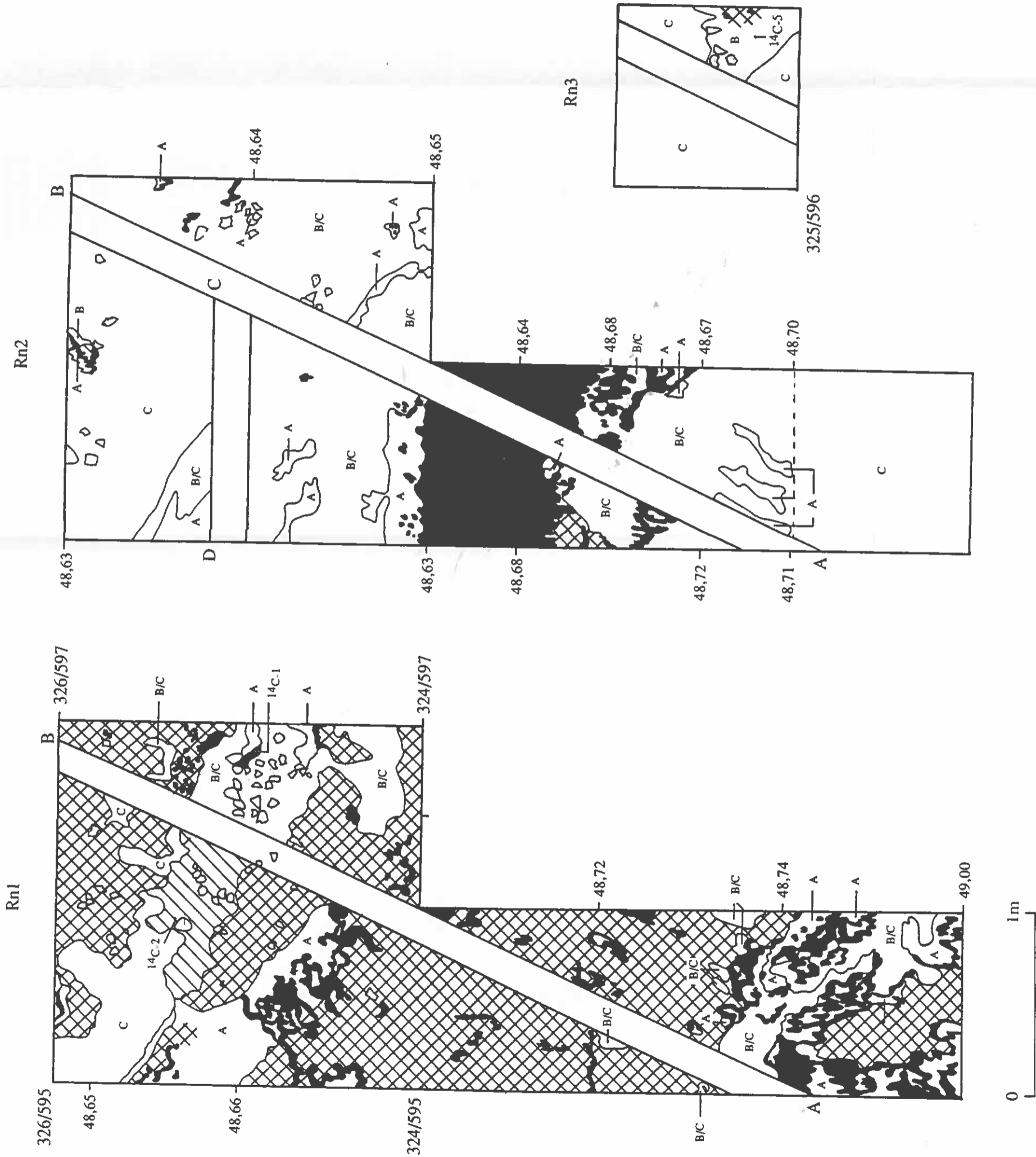
Bild 5 Profil fr Ö, anläggning A2, Alep Ipmetisjauratj. Kolprover för ^{14}C -datering togs ur kollagret under skärerstenarna. Foto Ingela Bergman, Silvermuseet.

1.10.6 Planer och profiler

Översiktsplan över fornlämning 1997:8, Ipmaisjauraj,
Arjeplogs sn, Lappland. Upprättad 1997-06-29 av Ingela
Bergman

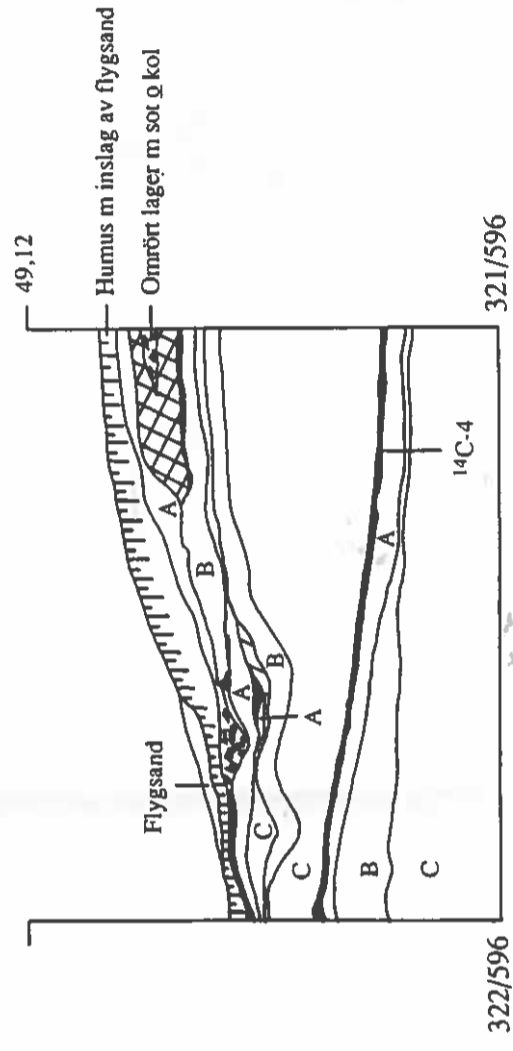
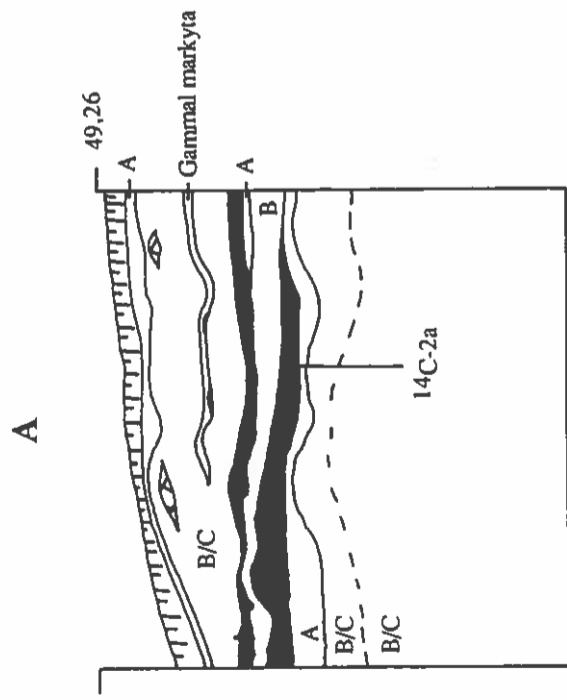
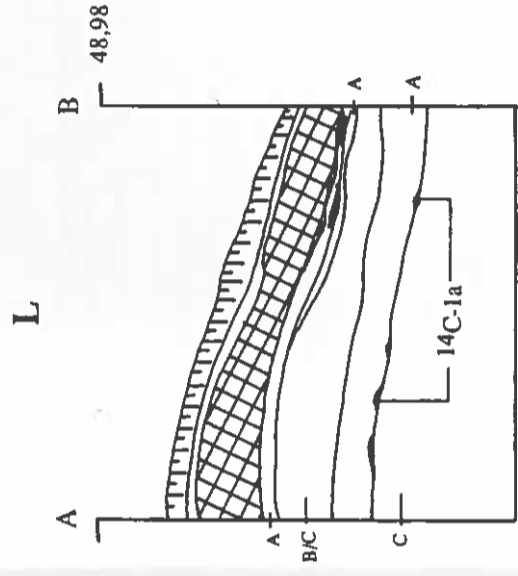
Planritning över A 1, formlämning nr 1997:8, Alep Ipmetisjauratj, Arjeplogs sn, Lappland

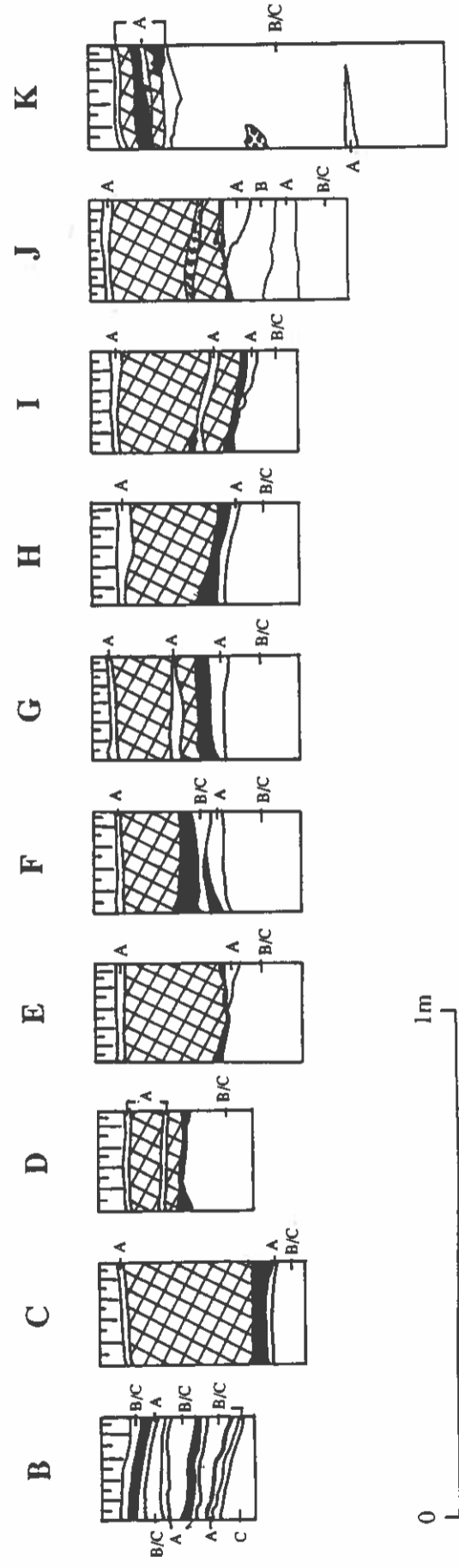

Profiler, provgroparna A - L samt x322/596 y321/596, formlämning nr 1997:8, Alep Ipmetisauratj, Arjeplogs sn, Lappland. Samtliga profiler fr V.

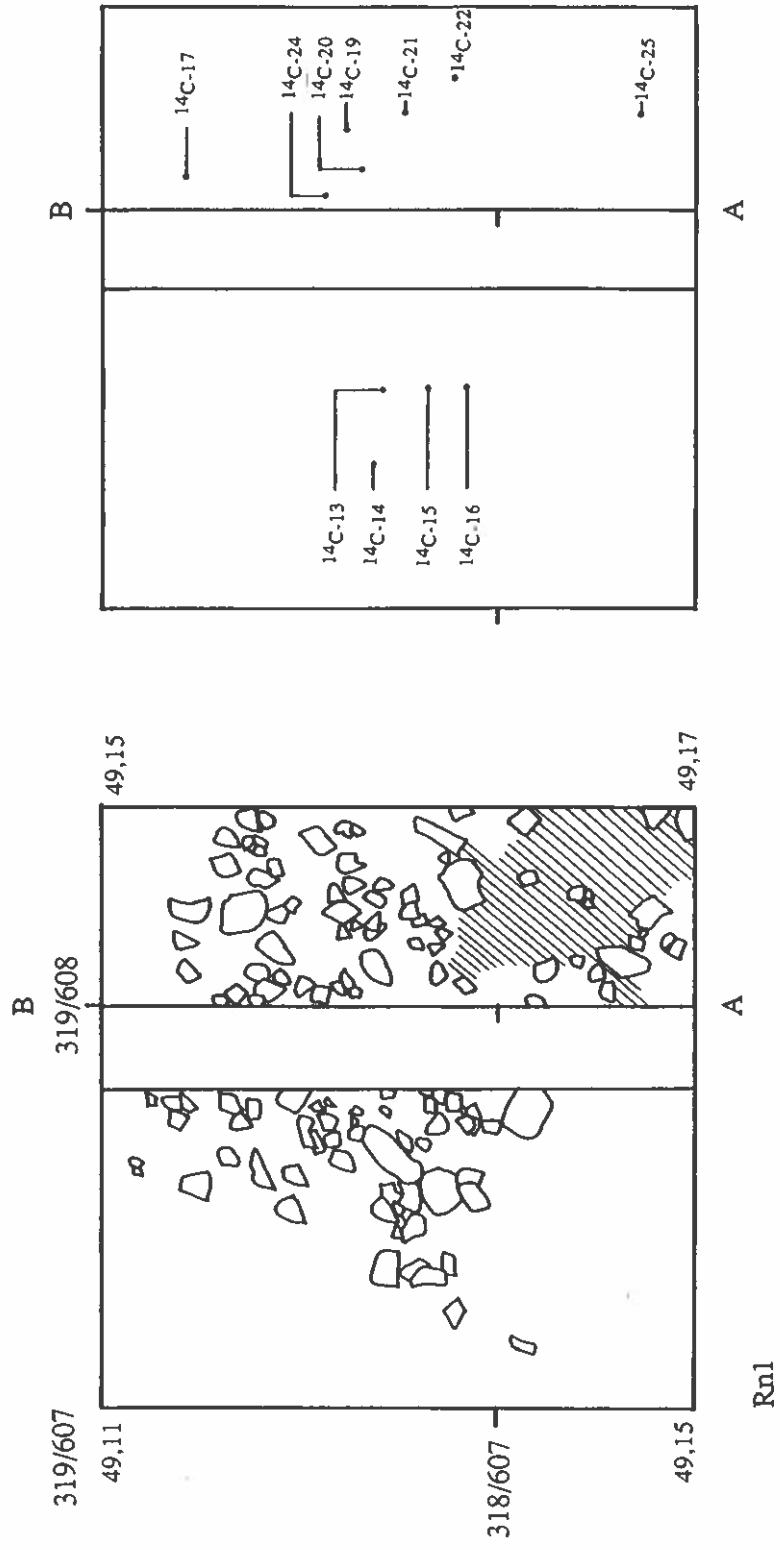
321/596

322/596

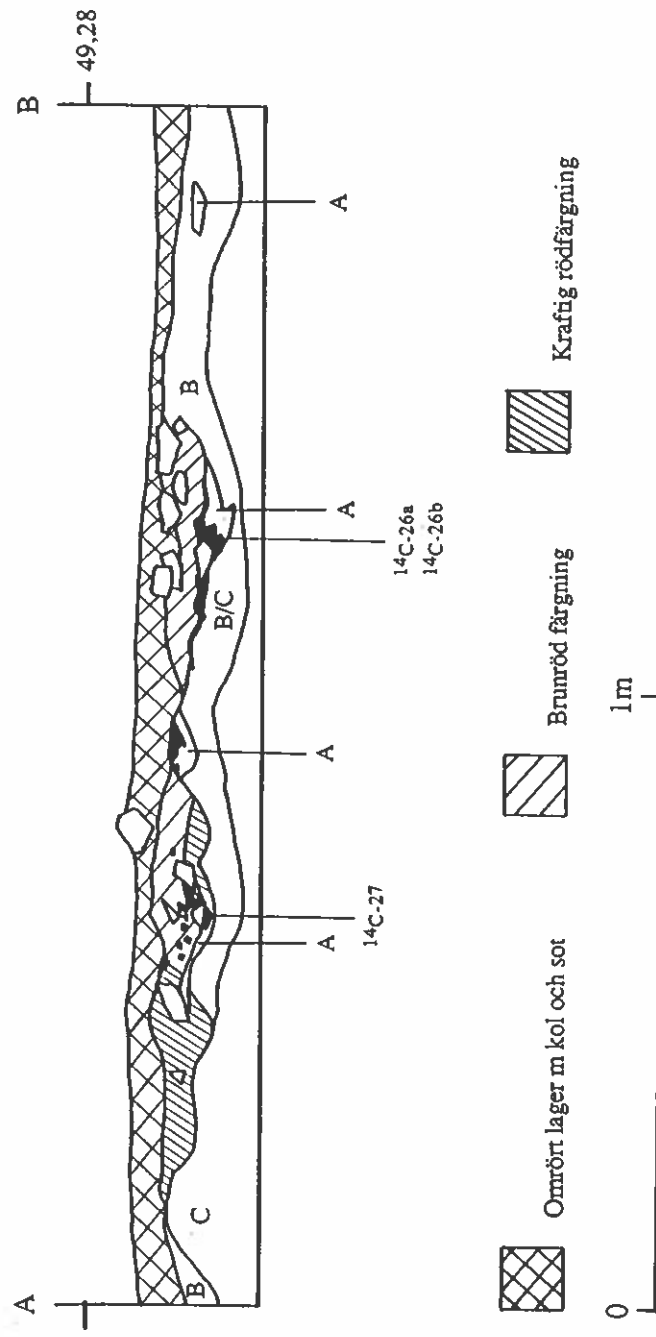
0 1m

Planritning över A 2, fornlämnning nr 1997:8, Alep Ipmetisjauratj,
 Arjeplogs sn, Lappland

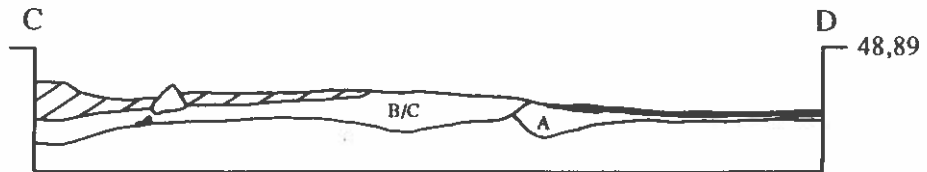

Profil A - B, A 2, formlämning nr 1997:8, Alep Ipmatisjauratj,
 Arjeplogs sn, Lappland

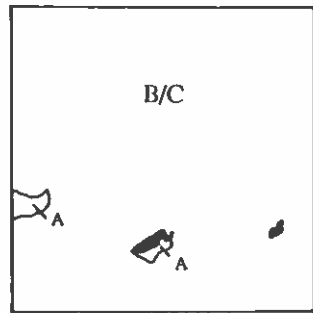
Anl. 2

Profil C - D, A 1, formlämning nr 1997:8, Alep Ipmetisjauratj,
Arjeplogs sn, Lappland

Anl. 1
Profil fr N

324/595

Rn3

2 Arkeologisk utgrävning av Raä 1420, Lövnäs, Arjeplogs sn, Lappland, 1997

2.1 Inledning

Silverbuseet har sedan 1986 bedrivit undersökningar med utgångspunkt i strandförskjutningen (se avsnitt 1.1). I samband med kulturhistoriska inventeringar 1995 längs sjöarna Rappen och Labbas i Piteälvens vattensystem påträffades en boplats vid en myr S om Lövnäs by, Arjeplogs sn (Liedgren 1996). En mindre utgrävning av lokalen genomfördes 1996 (Liedgren 1997). Under 1997 fortsatte utgrävningarna vid Lövnäs.

2.2 Topografisk beskrivning

Den undersökta boplatsen är belägen vid sjön Rappens S del och ca 4 km S om byn Lövnäs. Lokalen utgörs av en flack åsrygg, uppbyggd av sand, med inslag av morän. Åsryggen höjer sig 4-7 m ovan omgivande mark och omges i N av en mindre, öppen vattenspegel med försumpat strandparti, i Ö och S av myrmark och i V av en bäck. Området är beväxt med gles, ung tallskog. Marken är gräsbeväxt med inslag av mossor och kråkbärsris.

2.3 Fornlämningssmiljö

Fornlämningen utgörs av skärvtensförekomster och tre boplatsvallar. Skärvtens förekommer spridd över en ca 40 x 25 m stor yta (NÖ-SV) i åsens mittparti. I anslutning till den NÖ delen är två boplatsvallar belägna på en avsats, 3-4 m från myrmark. Ytterligare en boplatsvall är belägen i fornlämningens SSV del (se Liedgren 1996 och 1997).

I S delen av Rappen registrerades ett flertal stenåldersboplatser i samband med den kulturhistoriska inventering som genomfördes 1995 (Liedgren 1996).

2.4 Syfte och målsättning

Föreliggande undersökning har genomförts som ett led i ett forskningsprojekt vars målsättning är att studera landhöjningens och den därmed sammanhängande strandförskjutningens effekter på natur- och kulturlandskapet under tidig holocen inom ett område i övre norrlands inland. Projektet omfattar såväl arkeologiska som palaeoekologiska undersökningar och genomförs i ett samarbete mellan Silverbuseet och Institutionen för skoglig vegetationsekologi vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, i Umeå.

Syftet med undersökningen av lokalen vid Lövnäs var dels att datera en eller flera anläggningar och klarlägga bosättningens samband med äldre strandlinjer, dels att undersöka om artefakter av organiskt material deponerats och bevarats i anslutande myrmark. Myren har tidigare utgjort en vik av en sjö.

2.5 Undersökningsmetodik

Ett meterbrett och 20 m långt schakt upptogs från fast mark och ut i myren. Schaktet inordnades i det fristående koordinatsystem som upprättades vid utgrävningen 1996. Likaså refererar 1997 års avvägningar till föregående års fristående höjdsystem. Fyra meterrutor längs schaktets utsträckning i fast mark grävdes i metriska lager om vardera 0,1 m ned till Rn 3. Det 12 m långa partiet i myrmark grävdes med grävskopa ned till lersediment. Schaktets torvprofil avvägdes och ritades och lämnades därefter öppet för fortsatta undersökningar 1998. Vidare

upptogs en 1,0 x 0,4 m stor yta över en skärvstenspackning belägen i boplatsens centrala del. Ytan grävdes ned 10 m Rn 2. Skärvstenspackningen ritades i plan och profil. Planer ritades i skala 1:20 profiler i skala 1:10. De jordmassor som grävdes för hand sållades i ett såll med 3-4 mm maskstorlek. Inga fynd förutom skörbränd sten påträffades. Skörbränd sten räknades och vägdes för varje meterruta och lager. Skörbränd sten har vägts på elektronväg. Ytan återställdes efter utgrävning.

2.6 Undersökningsresultat

Den undersökta skärvstenskoncentrationen i boplatsens centrala del var inte synlig före avtorvning utan framkom i samband med sondning. Anläggningen, A3, var närmast oval, 0,8 x 0,6 m (VNV-OSO) och bestod av ett 20-tal skärvstenar i en svagt rödfärgad yta med inslag av sot. Kol framkom ställvis under skärvstenarna och elva prover tillvaratogs för ¹⁴C-analys. Det prov som hittills har daterats gav en datering till 5 215±95 BP. Inga fynd framkom vid undersökningen.

Vid grävning till Rn2 i ruta 423/852 framkom två skärvstenar Ytterligare en skärvsten framkom i schaktets Ö profilkant, ca 0,3 m under torvyta och i kanten av ett sannolikt ursprungligt, skarpt sluttande strandhak. Skärvstenarna lämnades *in situ*. I schaktprofilerna framkom i nivå med den ursprungliga sjöbotten rikliga mängder makrosubfossil för analys vid Institutionen för skoglig vegetationsekologi, SLU, Umeå. En liten träbit visade tecken på bearbetning.

2.7 Sammanfattande diskussion

Den undersökta skärvstenskoncentrationen, A3, har daterats till mesolitisk tid. Övriga anläggningar, inklusive boplatsvallarna, har ännu inte daterats. Skärvstensförekomsterna i sökschaktet förstärker intrycket av att vallarna anlagts invid en äldre strandlinje. Sjöns uppgrundning och därmed sammanhängande igenväxning påbörjades vid tiden omkring 7 800 BP. I schaktprofilerna framkom rikliga mängder makrosubfossil, vilket påvisar goda bevarandeförhållanden för organiskt material. Vid en utvidgad undersökning bedöms därmed förutsättningarna för att påträffa artefakter av organiskt material som goda.

2.8 Referenser

- Liedgren, L. 1996. Kulturhistoriska inventeringar av strandområdet vid Rappen, Labbas samt Rappenströmmarna, Arjeplog sn, Lappland, 1995. *Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs och Arvidsjaur socknar, Lappland, 1995-1996*. Silvermuseet, rapport 13.
- Liedgren, L. 1997. Arkeologisk Undersökning av Raä 1420, Lövnäs, Arjeplogs socken, 1996 - Delundersökning av stenåldersboplats. *Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs och Arvidsjaur socknar, Lappland, 1995-1996*. Silvermuseet, rapport 13.

2.9 Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslut: 220-5051-97.

Utförandetid: 1997-07-01 - 1997-09-15.

Finansiering: Arbetet har huvudsakligen genomförts utanför ordinarie arbetstid. Omkostnader för traktorhyra har finansierats med anslag ur Silvermuseets ordinarie verksamhetsbudget.

Tidsåtgång: ca 5 fältarbetsdagar.

Personal: Undersökningen har genomförts av FD Ingela Bergman, Silvermuseet, FD Lars Liedgren, Silvermuseet, medverkade under en fältarbetsdag. Skog D Greger Hörnberg, Institutionen för skoglig vegetationsekologi, SLU, utförde provtagning av makrosubfossil för analys.

Koordinatsystem: Fristående lokalt koordinatsystem.

Höjdsystem: Fristående höjdsystem med lokal fixpunkt.

Fornlämningens läge: Lat 17° 53' 00", long 66° 18' 57".

Undersökt yta: 16,5 m² inklusive ett meterbrett och 12 m långt sökschakt i myrmark.

Analys: ¹⁴C-analys och makrosubfossilanalyser

Datering:

Tre makrosubfossilprover från myrens bottenparti har daterats:

7 145±85 BP
7 345±65 BP
7 765±70 BP

Ett kolprov från anläggning A3 har daterats: 5 215±95 BP

Fyndmaterialets förvaring: Vid undersökningen framkom inga fynd.

2.10 Bilagor

2.10.1 Anläggningsbeskrivning, A3

Meterruta 427/795 före avtorvning:

Anläggningen kunde inte lokaliserats genom okulär besiktning. Vid sondning framkom ett antal skärvstenar, vilka var kraftigt övertorvade. Anläggningen var i sin helhet beväxt med gräs och mossa. En 1,0 x 0,4 m stor yta avtorvades och utgrävdes.

Meterruta 427/795, Rn 1:

Vid grävning ned 0,03 m under torvytan framkom ett 20-tal skörbrända stenar, 0,05-0,15 m stora. Mellan stenarna iakttogs en svagt rosafärgad yta.

Meterruta 427/795, Rn 2:

Vid grävning ned till Rn 2, 0,08 m under torv, påträffades ytterligare ett antal skärvstenar mellan vilka en rosafärgad yta med inslag av sot kunde iakttas. Under skärvstenarna framkom ställvis kol. Sammanlagt tillvaratogs elva kolprover för ¹⁴C-analys.

Meterruta 427/795, Rn 3:

Vid grävning framkom vare sig fynd, skärvsten eller färgningar. Profil A-B ritades.

2.10.2 Schakt 410/852 - 430/852

Meterruta 423/852, Rn 1:

Vid grävning ned till Rn 1 framkom vare sig fynd, skärvsten eller färgningar.

Meterruta 423/852, Rn 2 och 3:

Vid grävning ned till Rn 2 framkom i rutans SÖ del två skärvstenar, 0,05 m stora. Skärvstenarna kvarlämnades *in situ*. Fortsatt grävning till Rn 3 gav inga ytterligare skärvstenar.

Meterruta 425/852, Rn 1, 2 och 3:

Vid grävning ned till Rn 1-3 framkom vare sig fynd, skärvsten eller färgningar.

Meterruta 427/852, Rn 1, 2 och 3:

Vid grävning ned till Rn 1-3 framkom vare sig, fynd, skärvsten eller färgningar.

Meterruta 429/852, Rn 1, 2 och 3:

Vid grävning ned till Rn 1-3 framkom vare sig, fynd, skärvsten eller färgningar.

Schaktet lämnades öppet för fortsatta undersökningar 1998.

2.10.3 Förteckning över ¹⁴C-prover

Prov nr	Lab. nr	Anl.	Koordinat	Rensn nivå	Övrigt	Ålder BP
SLU-168	Ua-11 532					7 325+/-65
SLU-372	Ua-11 533					7 765+/-70
SLU-382	Ua-11 534					7 145+/-85
C14-1		A3	427/795	Rn 2	i rosafärgad blekjord	
C14-2		A3	427/795	Rn 2	i rosafärgad blekjord	
C14-3		A3	427/795	Rn 2	i sotfärgning	
C14-4		A3	427/795	Rn 2	utgår	
C14-5		A3	427/795	Rn 2	u skärvsten	
C14-6		A3	427/795	Rn 2	u skärvsten	
C14-7		A3	427/795	Rn 2	u skärvsten	
C14-8		A3	427/795	Rn 2	u skärvsten	
C14-9		A3	427/795	Rn 2	u skärvsten	
C14-10	Ua-12 096	A3	427/795	Rn 2	i profil	5 215 +/-95
C14-11		A3	427/795	Rn 2	i profil	

2.10.4 Sammanställning av skärvstensförekomsten i anläggning A3

Rensningsnivå	Antal	Antal kg
Rn 1	46	8,25
Rn 2	27	3,0
Rn 3	-	-

Genomsnittlig vikt/skärvsten, Rn 1: 0,18 kg

Genomsnittlig vikt/skärvsten, Rn 2: 0,11 kg

2.10.5 Fotografier

Bild 1 Skog Dr Greger Hörnberg, SLU, i Umeå, tar prover för makro-subfossilanalys. Foto fr N. Ingela Bergman, Silvermuseet.

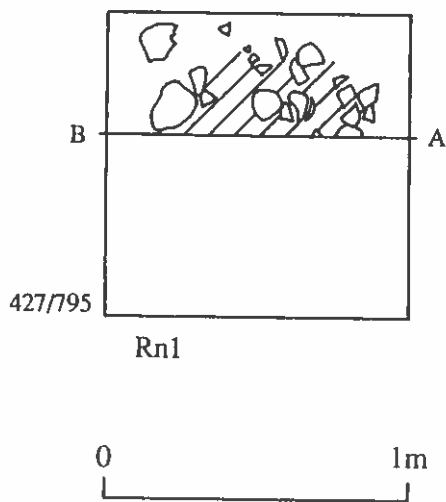
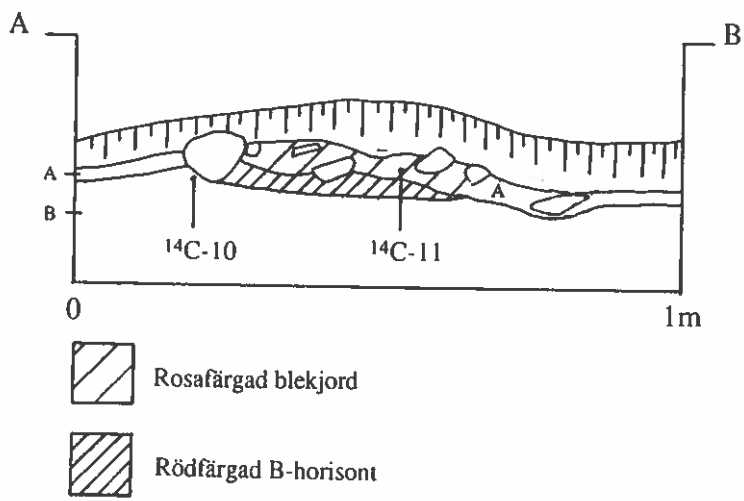

Bild 2 Detalj av sökschakt i myr. I schaktprofilens nedre parti, strax ovan mineraljord, påträffades stora mängder makrosubfossil (märkas med vit ruta i profilen). Foto fr V. Ingela Bergman, Silvermuseet.

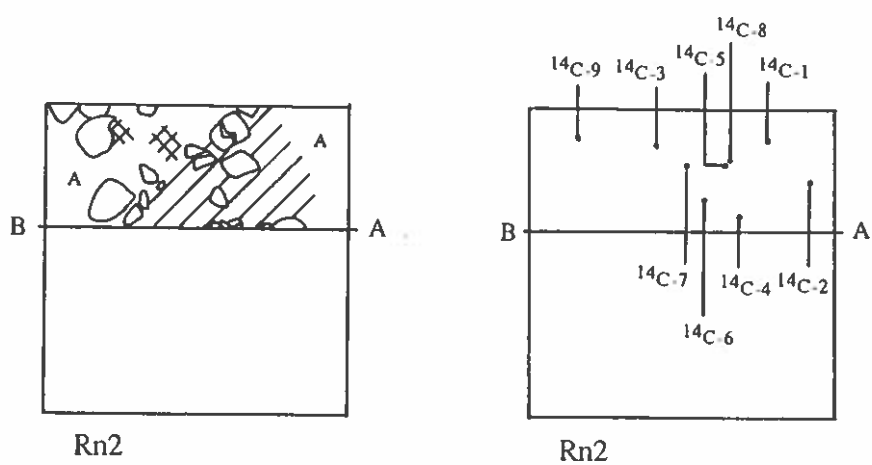

Bild 3 Profil, anläggning A3, Lövnäs, fr N. Foto Ingela Bergman, Silvermuseet.

2.10.6 Planer och profiler

Plan- och profilritning, A 3, Lövnäs, Raä 1420, Arjeplogs sn, Lappland

3 Arkeologisk utgrävning av skärvstenspackning, V Rebraur, lokal 1997:12, Arjeplogs sn, Lappland, 1997

3.1 Inledning

Silverbuseet har sedan 1986 bedrivit undersökningar med utgångspunkt i strandförskjutningen (se avsnitt 1.1). I samband med kulturhistoriska inventeringar 1997 (se avsnitt 4) påträffades en skärvstenspackning vid kanten av en flack åsrygg omgiven av myrmark. Skärvstenspackningen bedömdes höra samman med en äldre och högre liggande strandlinje. Anläggningen undersöktes 1997 för ¹⁴C-datering

3.2 Topografisk beskrivning

Den undersökta anläggningen är belägen ca 1 km V om sjön Västra Rebraur. Lokalen utgörs av en flack, mot S svagt terrasserad åsrygg, uppbyggd av sand och grus och omgiven av myrmark. Området utgörs av en dalsänka genombruten av en bäck med avrinning mot Ö. I dalsänkan är ett flertal flacka åsryggar omgivna av myrmark och mindre tjärnar. Området är beväxt med gles, ung tallskog. Markvegetationen utgörs i huvudsak av lav, mossa och kråkbärsris.

3.3 Fornlämningens miljö

Fornlämningen är en skärvstenspackning belägen invid kanten av en gammal strandterrass. Ett avslag påträffades vid okulär besiktning ca 5 m Ö om anläggningen. På åsens flacka krön har ytterligare ett antal skärvstensförekomster registrerats. Även på andra åskrön och terrasserade avsatser har boplatlämningar i form av skärvstensförekomster, påträffats. (se avsnitt 5). Boplatserna är belägna vid myrar i anslutning till vattendrag vars vattenföring förändrats genom tippningen.

3.4 Syfte och målsättning

Föreliggande undersökning har genomförts som ett led i ett forskningsprojekt vars målsättning är att studera landhöjningens och den därmed sammanhängande strandförskjutningens effekter på natur- och kulturlandskapet under tidig holocen inom ett område i övre norrlands inland. Projektet omfattar såväl arkeologiska som palaeoekologiska undersökningar och genomförs i ett samarbete mellan Silverbuseet och Institutionen för skoglig vegetationsekologi vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, i Umeå (se avsnitten 1 och 2).

Undersökningens målsättning var att erhålla kolprover ur skärvstenspackningen för ¹⁴C-datering.

3.5 Undersökningsmetodik

Ett fristående koordinatsystem i N-S utsattes. En 1,0 x 0,4 m stor yta upptogs från erosionshakets kant och över anläggningen. Endast anläggningens yttersta del, omedelbart invid erosionshakets kant, kom därvid att beröras. Ytan grävdes ned 10 cm. Skärvstenspackningen ritades i plan och profil. Fältplanen ritades i skala 1:20 och profilen i skala 1:10. All jord sållades i ett såll med 3-4 mm maskstorlek. Inga fynd påträffades förutom skörbränd sten. Samtlig skörbränd sten räknades och vägdes för varje lager. Skörbränd sten har vägts på elektronvåg. Ytan lämnades öppen för fortsatta undersökningar 1998.

3.6 Undersökningsresultat

Den undersökta skärvstenspackningen var synlig med ett antal frameroderade skärvstenar vilka påträffades i terrassens S erosionshak. Undersökningen berörde endast en mindre del av anläggningen varför dess form inte kunde avgöras, vare sig okulärt eller vid utgrävning. Kol framkom ställvis under skärvstenarna och i den grävda ytan. Sju prover tillvaratogs för ¹⁴C-analys. De två prover som hittills har daterats gav dateringar till 2160±55 BP respektive 3295±55 BP (okalibrerade värden). Inga fynd framkom vid undersökningen, men ett avslag av kvarts samt ett bränt benfragment tillvaratogs som ytplockade fynd i nära anslutning till anläggningen.

3.7 Sammanfattande diskussion

Den undersökta anläggningen, A1, har daterats till äldre bronsålder och förromersk järnålder. Dateringarna ger, tillsammans med de daterade anläggningarna från Ipatisjauratj (se avsnitt 1) en tidsspridning av boplatserna i området från mesolitikum till förromersk järnålder. Dateringarna från V. Rebraur avviker dock så starkt från anläggningens förväntade ålder att en utvidgad undersökning, omfattande anläggningen i dess helhet, bedöms vara påkallad. Fortsatta undersökningar kommer att genomföras under 1998.

3.8 Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslut: 220-5051-97.

Utförandetid: 1997-08-28 - 1997-08-31.

Finansiering: Arbetet har i huvudsak genomförts utanför ordinarie arbetstid och utan ersättning

Tidsåtgång: ca 2 fältarbetsdagar.

Personal: Undersökningen har genomförts av FD Ingela Bergman, Silvermuseet.

Koordinatsystem: Fristående lokalt koordinatsystem.

Höjdsystem: Fristående höjdsystem med lokal fixpunkt.

Fornlämningens läge: lat 66° 9' 18", long 18° 12' 24".

Undersökt yta: 0,4 m².

Analyser: ¹⁴C-analyser.

Datering:

Två kolprover har daterats: Kolprov 3, dat 2 160±55 BP
Kolprov 7, dat 3 295±55 BP

Fyndmaterialets förvaring: Silvermuseet.

3.9 Bilagor

3.9.1 Anläggningsbeskrivning, A1

Vid grävning till Rn1 och 2 framkom ett 20-tal skärvstenar. Svagt rödfärgade fläckar och sotfläckar iaktogs ställvis i anslutning till skärvstenarna. En sotfläck i

anläggningens NNV del framkom 17 cm under torvytan och under skärvstenarnas nivå. I profilen iaktogs ett kol- och sotfärgat lager under B-horisonten samt en svag rödfärgning i anslutning till en större skärvsten i anläggningens N del, där lagerföljder och färgningar antyder att anläggningen delvis rasat ut.

3.9.2 Fynd

Ett avslag av vit kvarts samt ett bränt benfragment tillvaratogs som ytplockade fynd.

3.9.3 Förteckning över ^{14}C -prover

Prov nr	Lab. nr	Anl	Ruta	Rn	Höjd	Ålder BP
C14-1		A1	409/699	Rn 1	u skärvst-nivå	
C14-2		A1	409/699	Rn 1	u skärvst-nivå	
C14-3	Ua-12565	A1	409/699	Rn 2	17 cm u torvyta och skärvst.nivå	2 160+/-55
C14-4		A1	409/699	Rn 2	som ovan	
C14-5		A1	409/699		i profil	
C14-6		A1	409/699		i profil	
C14-7	Ua-12566	A1	409/699		i profil	3295+/-55

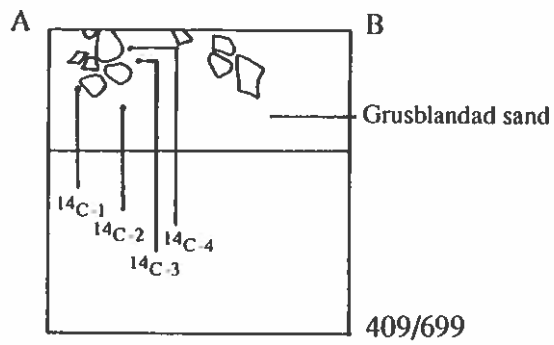
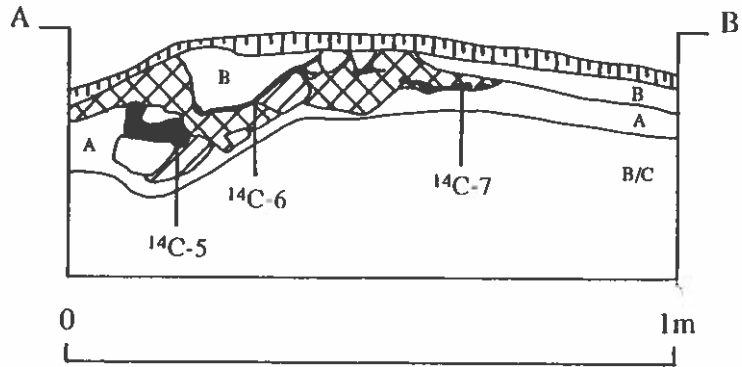
3.9.4 Sammanställning av skärvstensförekomsten i anläggning A1

Rensningsnivå	Antal	Antal kg
Rn 1 och 2	24	4,71

Genomsnittlig vikt/skärvsten, Rn 1 och 2: 0,20 kg.

3.9.5. Planer och profiler

Plan- och profilritning, A 1, fornlämning nr 1997:12,
Västra Rebraur, Arjeplogs sn, Lappland

Rnl

4 Arkeologiska inventeringar vid Alep Ipmatisjauratj, Västra Rebraur samt Tjërraure och Lattok, Arjeplogs sn, Lappland, 1997

4.1 Inledning

Silverbuseet har sedan 1986 bedrivit undersökningar med utgångspunkt i strandförskjutningen. Inventeringarna omfattade ursprungligen ett område vid sjöarna Gublijaure och Dumpokjauratj. Vid 1997 års inventeringar utvidgades undersökningsområdet till att omfatta dels en dalsänka vid Alep Ipmatisjauratj och Västra Rebraur, dels sjöarna Tjërraure och Lattok. Inventeringarna inriktades på lokalisering av boplatslämningar invid gamla strandlinjer vilka genom landhöjningen torrlagts eller försumpats.

4.2 Topografisk beskrivning

Ipmatisjaur/Rebraur (66°09'N, 18°13'E) och Lattok/Tjërraure (65°57'N, 18°21'E) ligger i Pite lappmark på 485 respektive 465 m ö. h. Bergrunden tillhör västra urbergsområdet och utmärks av sura djupbergarter, främst olika graniter (Anon. 1958, Wistrand 1962). Landskapet är kuperat och karaktäriseras av sandiga glacifluviala sediment i dalgångarna och blockrik morän högre upp i bergslutningarna (Granlund & Lundqvist 1942, Lundqvist 1958). Området är beläget i den nordligt boreala zonen (Sjörs 1956, Ahti *et al* 1968). Vegetationstypen varierar mellan lavrik typ till lavtyp (Hägglund & Lundmark 1984) dvs den domineras av tall (*Pinus sylvestris* L.) i trädskiktet och olika renlavvar (*Cladina* spp.) i bottenskiktet, samt ett visst inslag av kråkbär (*Empetrum hermaphroditum* Hagerup), ljung (*Calluna vulgaris* L.) och lingon (*Vaccinium vitis-idaea* L.) i fältskiktet.

Området mellan sjöarna Sieksavvun i V och Västra och Östra Rebraur i Ö utgör, tillsammans med ett antal mindre sjöar, tjärnar och myrar, spåren efter ett äldre och omfattande vattensystem med avrinning mot Ö. Genom tippningseffekten har områdets östra partier höjts i förhållande till de västra delarna, vilket medfört en successiv uppgrundning. En tröskel har utbildats, som idag delar vattensystemet i en östlig respektive västlig del. Passpunkten är belägen ca 2 km V om Västra Rebraur. Från passpunkten och mot väst avvattnas Vierakjauratj, Lulep och Alep Ipmatisjauratj via små bäckar i Sieksavvun. Bäckarna söker sig fram i myrmark och vidgar sig ställvis till små tjärnar. Området Ö om passpunkten dräneras av en bäck vilken genomströmmar en större myr, Raigejegge, för att därefter utmyrta i Västra Rebraur. Sjöarna Västra och Östra Rebraur förbinds via Rebraurströmmen, som rinner vidare österut under namnet Ribraurjåkkå.

I den ursprungligen vattenfyllda dalsänkan präglas terrängen av myrmark, ställvis genombruten av morän- och sandåsar. Åsarna bildar öar och uddar omgivna av tjärnar och myrlänt mark. Vattenföringens förändringar avspeglas i gamla strandterrasser, vilka tydligt avtecknar sig i sandåsarnas profiler.

Området vid Alep Ipmatisjauratj och österut mot Vierakjauratj utgörs av en sandhed med större och mindre dynbildningar. N och S om dalsänkan vidtar delvis storblockig morän.

Sjöarna Tjërraure och Lattok har sin avrinning mot V. Ca 2,5 km Ö om Lattok är en vattendelare där Guollasjåkkå avvattnas österut mot Jerfojaure. Området utgör en parallell till Ipmatisjauratj och Västra Rebraur såtillvida att ett äldre och omfattande vattensystem sannolikt tidigare haft sitt utlopp i Ö. Även terrängen i övrigt, med myrmark, morän- och sandåsar, utgör en direkt parallell till Ipmatisjauratj/Västra Rebraur-området.

4.3 Fornlämningsmiljö

I området vid Ipmatisjauratj och Västra Rebraur har inga boplatser av stenålderskaraktär tidigare registrerats, däremot ett antal härdar från järnålder och medeltid (Hedman, Sven-Donald, muntligen). Ett lösfynd av ett avslag från Alep Ipmatisjauratj har inkommit till Silvermuseet 1997. Fyndet tillvaratogs av Hans Burman, Galtisjaur, på 1960-talet. Från området vid Tjërraure och Lattok är inga forn lämningar kända sedan tidigare.

4.4 Syfte och målsättning

Syftet med 1997 års inventeringar var att lokalisera boplatser i anslutning till äldre strandlinjer. Inventeringarna har genomförts som ett led i ett forskningsprojekt vars målsättning är att studera de äldsta bosättningarna med utgångspunkt i landhöjningens och den därmed sammanhängande strandförskjutningens effekter på natur- och kulturlandskapet under tidig holocen inom ett område i övre norrlands inland. Projektet omfattar såväl arkeologiska som palaeoekologiska undersökningar och genomförs i ett samarbete mellan Silvermuseet och Institutionen för skoglig vegetationsekologi vid Sveriges Lantbruksuniversitet, SLU, i Umeå (se avsnitten 1-4).

4.5 Undersökningsmetodik

Inventeringarna har genomförts genom okulär besiktning och genom sondning med jordsond. Vissa delområden har systematiskt avsökts, men i andra fall har endast potentiella boplatsslägen inventerats. Registerade boplatser har markerats på ortofotokarta i skala 1:20 000. Boplatserna har numrerats i löpande nummerserie från 1997:1-1997:24. Avslag och brända ben har tillvaratagits som ytplockade fynd.

4.6 Undersökningsresultat

I samband med 1997 års inventeringar registrerades 4 boplatsslämningar, 20 skärvtensförekomster samt en boplatsgrop inom ett område vid Alep Ipmatisjauratj och Västra Rebraur. Vid Tjërraure och Lattok påträffades däremot vare sig boplatsslämningar eller skärvtensförekomster. De registrerade forn lämningarna hör sannolikt samman med äldre strandlinjer och är belägna i försumpad eller övertorvad terräng.

4.7 Sammanfattande diskussion

De forn lämningar som registrerats är belägna i områden vilka påverkats av tippningseffekten. Forn lämningarna kan knytas till äldre strandlinjer, vilka framträder som tydliga terrassbildningar. Inom ett område V om Västra Rebraur, vid Raigejegge, påträffades skärvtensförekomster och boplatsslämningar belägna på olika nivåer och strandterrasser. Forn lämningarna representerar sannolikt olika tidsperioder, varför det kan vara möjligt att upprätta en relativ kronologi för området ifråga.

Forn lämningarna utgörs i huvudsak av spridda skärvtensförekomster. Vid sondning kunde ibland anläggningar, i form av skärvtenspackningar, noteras. Avsaknaden av fyndmaterial i form av brända ben och avslag utgör, med få undantag, ett karaktäristiskt drag.

Fortsatta inventeringar kommer att genomföras under 1998, dels i Ipmatis/Rebraurområdet, dels inom utvalda referensområden.

4.8 Referenser

- Ahti, T., Hämet-Ahti, L. och Jalas, J. 1968. Vegetation zones and their sections in northwestern Europe. *Annales Botanici Fennici* 5.
- Anon. 1958. SGU. *Berggrundskarta. Urberget i Norrbottens län*. Ser. Ca. Nr 41.
- Granlund, E. och Lundqvist, G. 1942. *Karta över Norrlands lösa jordarter*. SGU. Stockholm.
- Hägglund, B. och Lundmark, J.-E. 1984. *Handledning i bonitering med Skogshögskolans bonteringssystem*. Del 3. Markvegetationstyper - skogsmarksflora. Skogsstyrelsen. Jönköping.
- Lundqvist, G. 1958. *Karta över Sveriges jordarter*. Beskrivning till jordartskarta över Sverige. SGU. Stockholm.
- Sjörs, H. 1956. *Nordisk växtgeografi*. Scandinavian University Books. Stockholm.
- Wistrand, G. 1962. *Pite lappmarks kärnväxtflora med särskild hänsyn till skogslandet och de isolerade fjällen*. Acta Phytogeographica Suecica 45. Uppsala.

4.9 Bilagor

4.9.1 Beskrivningar av registrerade lokaler

Lokal nr 1997:1, boplatslämning

Boplatsen är belägen på krönet och i slutningen av en åsrygg. Åsen är uppbyggd av sand med inslag av storblockig morän. Omedelbart Ö om åsryggen rinner en bäck, som i dalsänkan mellan Sieksavvun och Alep Ipmetisjauratj ansluter sig till ett något större vattendrag. Bäckarna har sina utlopp i N respektive V. Spridda skärvstensförekomster påträffades inom ett ca 10 x 5 m stort område. I boplatsens S del, på krönet, framkom fynd av avslag och brända ben.

Tillvaratagna fynd:

- 1 avslag av bergkristall, 0,5 g.
- 1 avslag av vit kvartsit, 0,2 g.
- 4 avslag av ljusgrå kvartsit, 1,1 g.
- 8 avslag av grå, flintaliknande bergart varav tre med cortex, 2,2 g.
- 2 brända benfragment, 0,2 g.

Lokal nr 1997:2, skärvstensförekomst

Lokalen är beläget V om Alep Ipmetisjauratj på flack avsats av sandås. Ett mindre fritidshus är beläget i området. Inom ett ca 10 x 15 m (Ö-V) stort område intill huset, samt i erosionshaket vid stranden, påträffades spridda skärvstenar.

Lokal nr 1997:3, skärvstensförekomst

Skärvstensförekomsten är belägen i slutningen av en sandås som i Ö avgränsas av en bäck. Åsen övergår i S till en flack avsats mot sjön Alep Ipmetisjauratj. Mellan åsen och sjön löper en skogsbilväg. I vägens N del, mot åsen, är ett erosionshak. Spridda skärvstensförekomster påträffades inom en ca 15 x 10 m (N-S) stor yta, dels i vägens skärning mot S, dels i erosionshaket.

Lokal nr 1997:4, skärvstensförekomst

Skärvstensförekomsten är belägen på flack avsats Ö om Alep Ipmetisjauratj. Avsatsen är en sandhed genom vilken en skogsbilväg löper. Spridda skärvstenar

påträffades inom en ca 3 x 2 m (Ö-V) stor yta i vägens N och S kant, samt i vägbanan.

Lokal nr 1997:5, skärvstensförekomst

Skärvstensförekomsten är belägen på flack avsats Ö om Alep Ipmetisjauratj. Avsatsen är en sandhed genom vilken en skogsbilväg löper. Spridda skärvstenar påträffades inom en ca 20 x 5 m (Ö-V) stor yta i vägbanan.

Lokal nr 1997:6, skärvstensförekomst

Lokalen är belägen SÖ delen av en flack avsats Ö om Alep Ipmetisjauratj och N om myr. Avsatsen är en sandhed genom vilken en skogsbilväg löper. Spridda skärvstenar påträffades inom en ca 9 x 3 m (Ö-V) stor yta i vägbanan.

Lokal nr 1997:7, skärvstensförekomst

Boplatsen är belägen i slutningen av en sand- och moränås vilken löper parallellt med, och strax N om, skogsbilväg. S om vägen är en myr. Inom en 1 x 1 m stor yta i erosionshak i vägens N kant påträffades ett 5-tal skärvstenar.

Lokal nr 1997:8, boplatzlämning

Boplatzlämningen är belägen på flack dynbildning N om tjärn samt i en flack yta N om dynen. Boplatzområdet omfattar en 20 x 15 m (Ö-V) stor yta.

Fornlämning nr 1997:8a, härd

På dynens krön, i kanten av en deflationssänka, är en härd, oval, 1,3 x 0,9 m (Ö-V), med stenpackning. Härden är i kanten synlig med ett 20-tal stenar, 0,05- 0,3 m stora. I härdens V kortsida är en större flat sten, 0,3 x 0,3 m. Vid sondning framkom ett blekjordslager och därunder rödbränd sand.

7 m N om nr 1997:8a är:

Fornlämning nr 1997:8b, skärvstensförekomst

Spridda skärvstenar påträffades i vägbanan inom en 20 x 5 m (Ö-V) stor yta. Vid sondning noterades två skärvstenspackningar. Enstaka fragment av brända ben iaktogs. I vägens S kant, och i boplatzområdets V del, har Hans Burman, Galtisjaur, på 1960-talet tillvaratagit ett avslag av grön, tät bergart. Avslaget förvaras i Silvermuseet.

Lokal nr 1997:9, skärvstensförekomst

På en avsats i V änden av en moränås och Ö om myr, påträffades två skörbrända stenar i kanten av en stig. Vid sondning noterades en skärvstenssamling, ca 0,5 x 0,5 m stor.

Lokal nr 1997:10, skärvstensförekomst

Skärvstensförekomsten är belägen i en deflationssänka på en landbrygga mellan två tjärnar. En skogsbilväg sträcker sig i N-S riktning över landbryggan och löper genom sänkan. Tre skärvstenar framkom i kanten av ett erosionshak Ö om väg. I anslutning till skärvstenarna iaktogs en mycket kraftig rödfärgning.

Lokal nr 1997:11, skärvstensförekomst

Skärvstensförekomsten är belägen ca 140 m S om boplat nr 1997:10, i erosionshak V om skogsbilväg. Ett 5-tal skärvstenar iaktogs i kanten av erosionshakket.

Lokal 1997:12, boplatlämning

På en flack sandås N om myren Raigejegge påträffades i ett erosionshak i kanten av en strandterrass, ett 5-tal skärvstenar. Vid sondning framgick att skärvstenarna härrörde från en skärvstenspackning. Ca 5 m Ö om anläggning påträffades ett avslag av kvarts samt ett bränt benfragment.

Tillvaratagna fynd

1 avslag av kvarts, 0,4 g.
1 bränt benfragment, 0,1 g.

Lokal 1997:13, skärvstensförekomst

På krönet av flack sandås påträffades vid sondning en skärvstenssamling, ca 0,5 x 0,5 m stor.

Lokal 1997:14, skärvstensförekomst

På krönet av flack sandås, ca 40 m SO om lokal nr 1997:13, påträffades vid sondning en skärvstenssamling, ca 0,5 x 0,5 m stor.

Lokal nr 1997:15, boplatlämning

På låg, flack sandås omgiven av myrmark påträffades inom en 1 x 1 m stor och eroderad yta en stötkantskärna av vit kvartsit samt sju kvartsavslag.

Tillvaratagna fynd

1 stötkantskärna av vit kvartsit, 1,9 g.
7 avslag av vit kvarts, 9,9 g.

Lokal nr 1997:16, boplatsgrop

I V slutningen av en flack åsrygg och vid myrkant påträffades en boplatsgrop, oval, 2,0 x 1,5 m (N-S) och 0,4 m djup. Gropen är omgiven av en vall, 1,5 - 2 m bred och intill 0,3 m hög. Vallen är tydligast framträdande i gropens Ö respektive V del.

Lokal 1997:17, skärvstensförekomst

På flack sandås påträffades i dess SV parti två skärvstenar, vilka var synliga i gångstig. Vid sondning konstaterades en skärvstenssamling, ca 0,5 x 0,5 m stor.

Lokal 1997:18, skärvstensförekomst och härd

Lokalen är belägen i det SÖ partiet av en flack sandås, invid ett myrstråk.

Lokal nr 1997:18 a, skärvstensförekomst

Ett 10-tal skärvstenar påträffades under en rotvålta inom en ca 1,0 x 1,0 m stor yta.

2 m N om fornlämning nr 1997:18a är:

Fornlämning nr 1997:18b:

Härd, närmast oval, 0,85 x 0,6 m (Ö-V) och 0,02 m hög. I kanten är 5 synliga stenar, 0,05 m - 0,1 m stora. Vid sondning framkom ett 0,03 m tjockt lager härdfyllning. Härden är kraftigt övertorvad.

Lokal 1997:19, skärvstensförekomst

Lokalen är belägen i NÖ partiet av en flack sandås, S om myr. Ett 5-tal skärvstenar var synliga inom en ca 1,0 x 1,0 m stor yta.

Lokal 1997:20, skärvstensförekomst

Lokalen är belägen i N kanten av en flack sandås och S om myr. Ett 5-tal skärvstenar var synliga inom en ca 0,5 x 0,5 m stor yta.

Lokal 1997:21, skärvstensförekomst

Lokalen är belägen i NV partiet av en flack sandås. Inom en ca 0,5 x 0,5 m stor, eroderad yta invid en gammal tall påträffades ett 5-tal skärvstenar.

Lokal 1997:22, skärvstensförekomst

Lokalen är belägen i Ö spetsen av en långsmal, flack sandås omgiven av myrmark. Invid och under en delvis uppvält rotvälta framkom ett 20-tal skärvstenar inom en ca 3 x 1 m stor yta. Ca 40 m V därom påträffades i ytterligare en rotvälta ett 10-tal skärvstenar och ytterligare ett 5-tal i marken under rotvälтан. Inga fynd framkom.

Lokal 1997:23, skärvstensförekomst

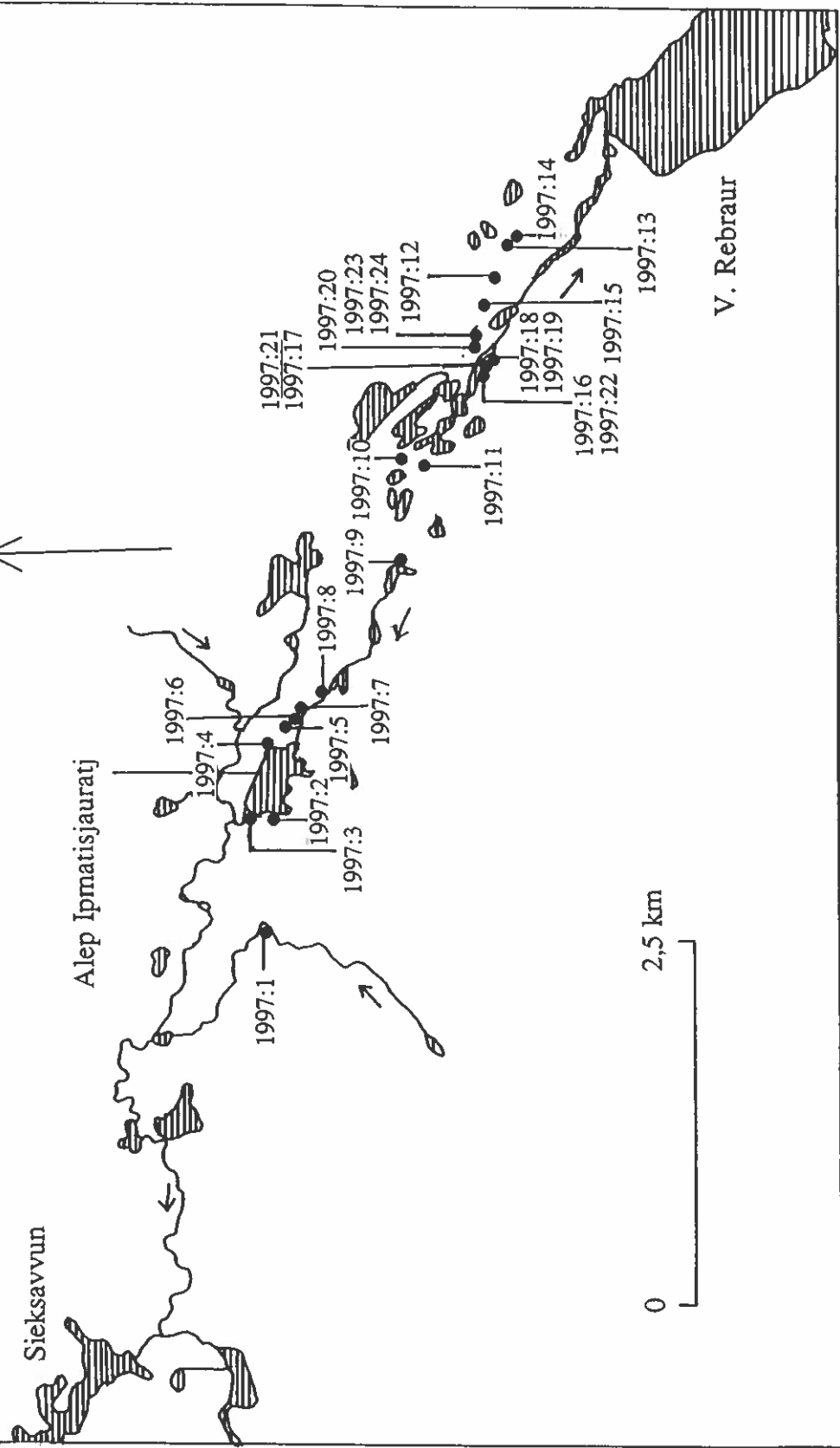
Ö om lokal nr 1997:22 är en liten flack sandås omgiven av myrmark. I dess V parti framkom under en rotvälta ett 5-tal skärvstenar.

Lokal 1997:24, skärvstensförekomst

Ca 15 m Ö om lokal nr 1997:23 framkom ett 20-tal skärvstenar i rotvälta och i öppen markyta inom ett ca 3 x 2 m stort område.

4.9.2. Kartor

Översiktskarta över inventeringsområde 1997
Alep Ipmetisjauratj/Västra Rebraur
Efter Blå kartan 25 I Stensund

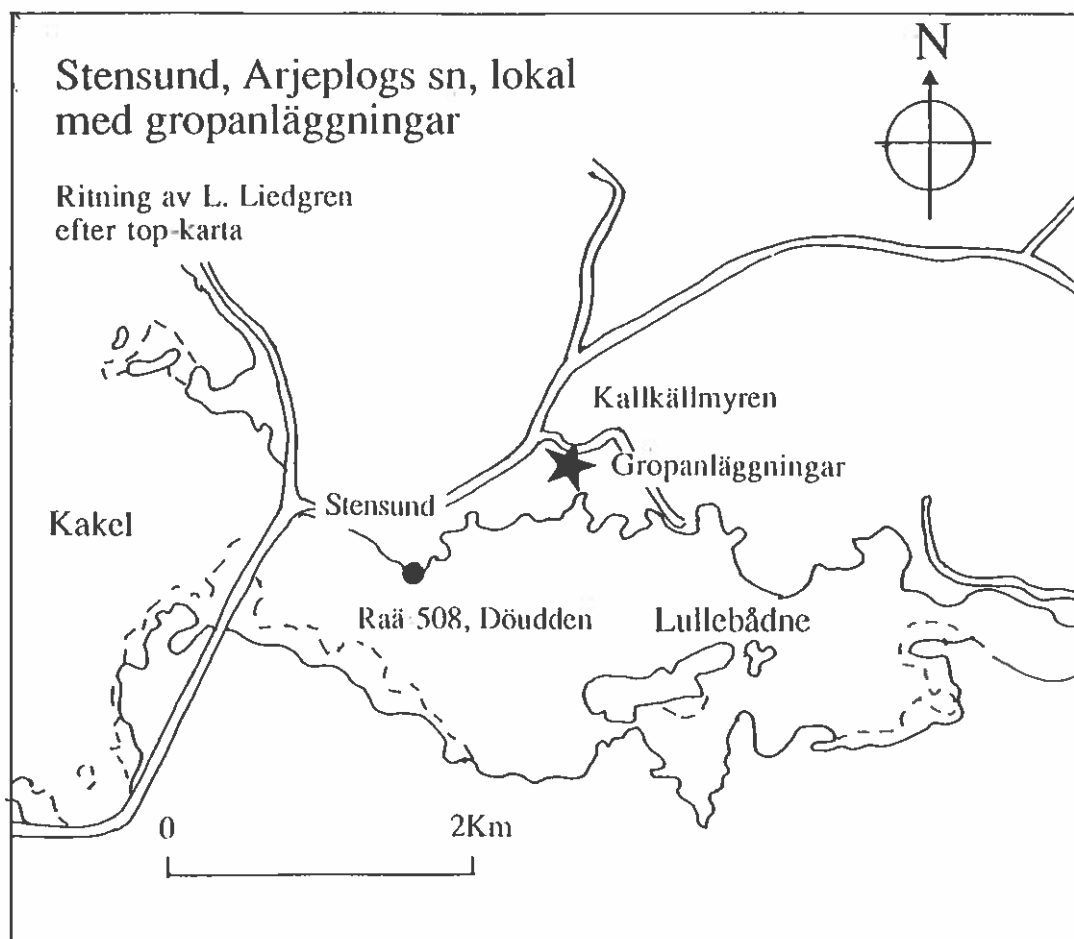
5 Utgrävning av en gropanläggning, Stensund, Arjeplogs sn, 1997

5.1 Inledning

Silvermuseet har sedan 1986 bedrivit undersökningar med utgångspunkt i strandförskjutningen (se avsnitt 1.1). I samband med kulturhistoriska inventeringar 1996 påträffades tre gropanläggningar. I samband med en av groparna påträffades även en skörbränd sten. Gropanläggningarna bedömdes som möjligen varande knutna till en gammal strandlinje.

5.2 Topografisk beskrivning

Fornlämningslokalen är belägen ca 1 km NÖ om byn Stensund och ca 300 m N om Lullebådne. Här består marken av sand, avlagrad i åsar, kullar och flackare partier. Karaktären är närmast torr tallhed, glest beväxt med tallskog. I svackorna mellan torrbackarna är myrmarker, delvis sumpiga. Mot N är Kalkällmyren som tidigare använts för fiskodling. Från myren går två mindre bäckar som rinner ut i Lullebådne längre mot söder.

5.3 Fornlämningsmiljö

Inga fornlämningar är registrerade i anslutning till gropanläggningarna. Den närmaste är boplatsen "Döudden", i Stensunds by, 1 km mot SV. Här påträffades vid regleringsundersökningar 1957-61 en stor boplats med väl utbildade lagerföljder (se Bergman 1995:91ff). Det understa boplatslagret dateras till ca 5200 f. Kr. Dock kan konstateras att området saknar systematisk inventering varför fler fornlämningar kan finnas än de som nu är förtecknade.

På och mot kant av en flack sandig förhöjnad är 5-6 gropanläggningar, varav några är kraftigt inrasade, inom en yta av ca 110x80 m (NNÖ-SSV). I anslutning till en av groparna påträffades en skörbränd sten. Vid tillfället för utgrävningarna 1997 var dock endast tre av groparna lokaliserade. Endast dessa tre redovisas på kartering nedan.

5.4 Syfte och målsättning

Syftet med utgrävningarna var främst att kontrollera om groparna hade anknytning till en äldre strandlinje, dvs erhålla kunskap om datering av anläggningarna.

5.5 Undersökningsmetodik

Med utgångspunkt i syftet bedömdes såsom enklast att ta upp ett mindre schakt i vallen till en av anläggningarna. Ett fristående koordinatsystem stakades ut i anslutning till gropanläggningen längst i V (nr 3). En 2,5x1,0 m st (N-S) yta stakades ut. Anläggningen fotograferades, karterades och beskrevs före undersökningen startade. Ytan avtorvades för hand med spade. Schaktet nedgrävdes till 0,4-0,8 m dj. All jord sållades i såll med en maskstorlek av 3-4 mm. Plan resp profil ritades i skala 1:20 resp 1:10. I övrigt gjordes fotografering och beskrivningar under arbetets gång. Schaktet lades igen efter utförd utgrävning.

5.6 Undersökningsresultat

Undersökningarna visade att det ovanpå vallen fanns ett kraftigt utbildat blekjordslager som visar att gropen är gammal. Under vallen fanns en gammal markyta markerad av spridda förekomster av kol och sot, tydlig gulvit blekjordsbildning samt därunder en utbildad B-horisont. Vidare förekom kol i den uppskottade jorden i vallen. Den gamla markytan ynder vallen visar att gropen konstruerats ett bra tag efter istidens slut. Inga fynd, annat än kol, påträffades vid utgrävningarna av schaktet.

5.7 Sammanfattande diskussion

Den begränsade utgrävningen av gropanläggningen kunde ej avgöra gropens funktion. I och med att fler gropar påträffades efter utgrävningens avslutning är det sannolikaste att gropanläggningarna är delar av ett mindre fångstgropssystem. Eftersom kol från anl ännu ej är daterat kan man bara spekulera om åldern. Att döma av blekjordslagren verkar dock en datering till neolitikum eller bronsålder vara sannolikast.

5.8 Referenser

Bergman, I. 1995. *Från Döudden till Varghalsen. En studie i kontinuitet och förändring inom ett fångstsystem i övre norrlands inland 5200 f. Kr. - 400 e. Kr.* Studia Archaeologica Universitatis Umensis 7. Umeå.

5.9 Tekniska och administrativa uppgifter

Länsstyrelsens beslut: 220-5051-97.

Utförandetid: 1997-08-15 - 1997-08-20.

Finansiering: Arbetet har genomförts inom ramen för Silvermuseets ordinarie verksamhet.

Tidsåtgång: Fältarbete ca 2 arbetsdagar.
Rapport ca 2 arbetsdagar.

Personal: Undersökningen har genomförts av FD Lars Liedgren, Silvermuseet.

Koordinatsystem: Fristående lokalt koordinatsystem.

Höjdsystem: Fix ej använd pga undersökningens ringa karaktär.

Fornlämningens läge: lat 66° 3 min.44 sek, long 18° 10 min 00 sek.

Undersökt yta: 2,5 m².

Analys: Inga analyser har ännu genomförts.

Datering: Ej daterad, möjligen neolitikum-bronsålder.

Fyndmaterialets förvaring: Silvermuseet.

5.10 Bilagor

5.10.1 A3, beskrivning

Fångstgrop, oval, 3,5x3,0 m (N-S) och 0,5 m dj. Kring kanten är en 2-3 m br och intill 0,25 m h vall. Vallen är otydlig i N. I den V vallen är en stor rotvälta. I övrigt mindre skador av rotvältor. Anl var beväxt med lavar och örter.

I den S vallen stakades en 2,5x1,0 m st (N-S) yta ut. Ytan avtorvades och undersöktes ned till 0,2-0,25 m dj. All jord sållades. Omedelbart under torven var rikligt med vitaktig blekjordsbildning. Blekjordslagret var tunnast mitt på vallen. I den S delen av schaktet påträffades på ca 0,15 m dj en gammal markyta med blekjordsbildning samt kol och sotinslag.

I den V schaktväggen nedgrävdes en profil ned till 0,8 m dj. Av den framgick följande. Under torvytan var ett 0,05-0,14 m tj blekjordslagret. Under detta var omrörda lager med gulbrun-rödbrun sand och grovsand med inslag av ngt grus, uppenbarligen uppskottat vid konstruktionen av gropanläggningen. I den S delen av profilen fanns rester efter en gammal markyta med ca 0,05 m tj blekjordsbildning samt utbildad B-horisont därunder. I mitten av profilen markeras en skada, sannolikt efter en rotvälta. Man kan dock konstatera att skadan är gammal då blekjordslagret löper obrutet ovanför skadan. Under B-horisonten, i S, samt under det skadade partiet var naturliga avlagringar av sand och grovsand. Lagren förekom i tydliga band, dels vågräta och dels snedställda lager. Ur profilen togs ett kolprov (nr 2) från kol i gammal markyta.

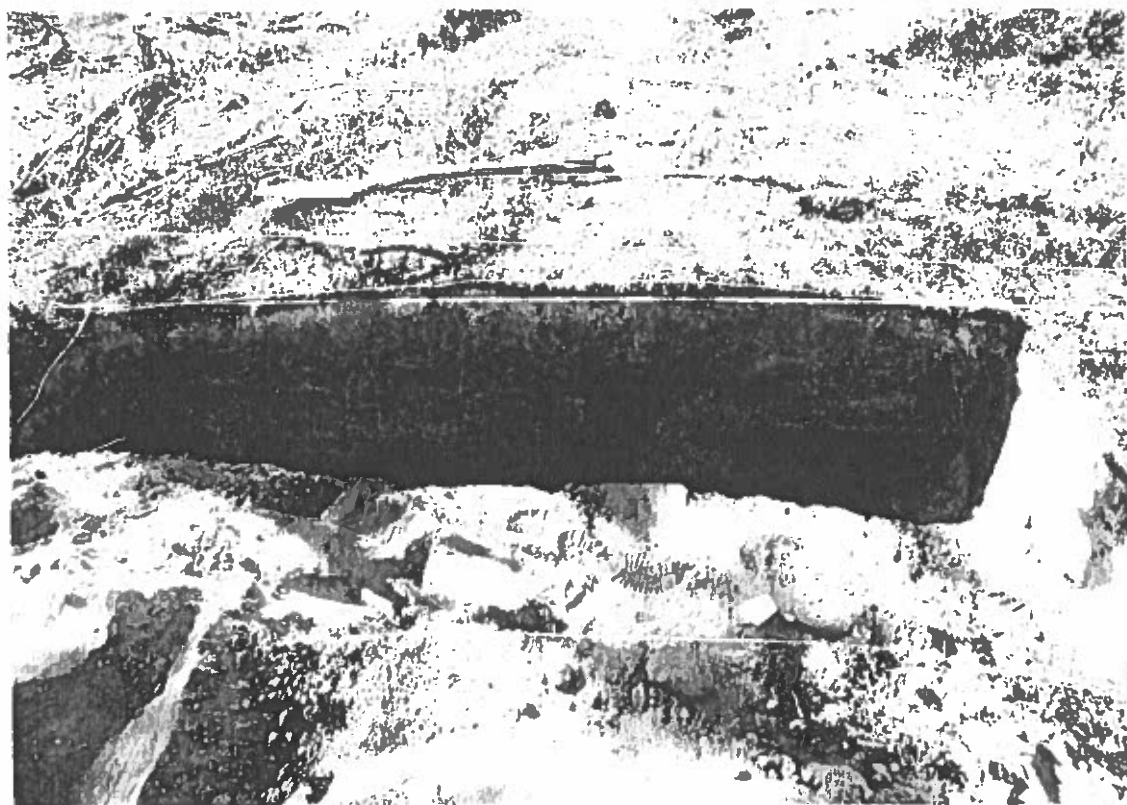
5.10.2 Tillvaratagna prover

Kolprov 1-2 (se profil resp plan)

5.10.3 Fotografier

Bild 1 Gropanläggning 3 före undersökning. Foto fr S. L. Liedgren, 1997.

Bild 2 Profil genom vall i gropanläggning nr 3, Stensund. Foto fr Ö. L. Liedgren, 1997.

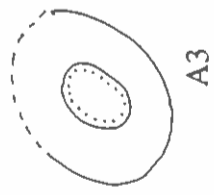
Teckenförklaringar

	Schaktgräns		Skörbränd sten
	Torvyta		Skenhällbildning
	Transkriberad torvyta eller osäker torvyta		Fördjupning
	Torv		Förhöjning
	Rot eller stubbe		Sand
	Omrört lager med kol- och sotinblandning		Sand och grus
	Svagt färgad jord		Vattensjukt område
	Kraftig kol och sotfärgning		Näver
	Kol och sot		Provpunkt
	Trä med fiberriktning		A-horisont (förna och blekjord)
	Skisserad höjdkurva		Urlakningsskikt (blekjord)
	Fyndplats		B-horisont (anrikningsskikt)
	Osäker/diffus begränsning		C-horisont (opåverkade jordlager)

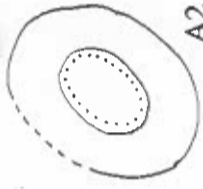
5.10.5 Ritningar

Gropanläggning nr 1-3, Stensund
Arjeplogs sn, Lappland,

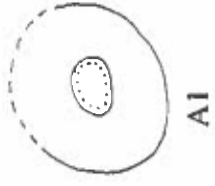
Ritning av L. Liedgren, 1997

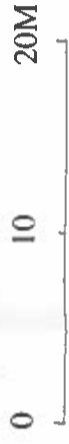
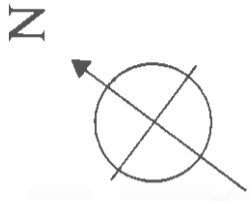
A3

A2

A1

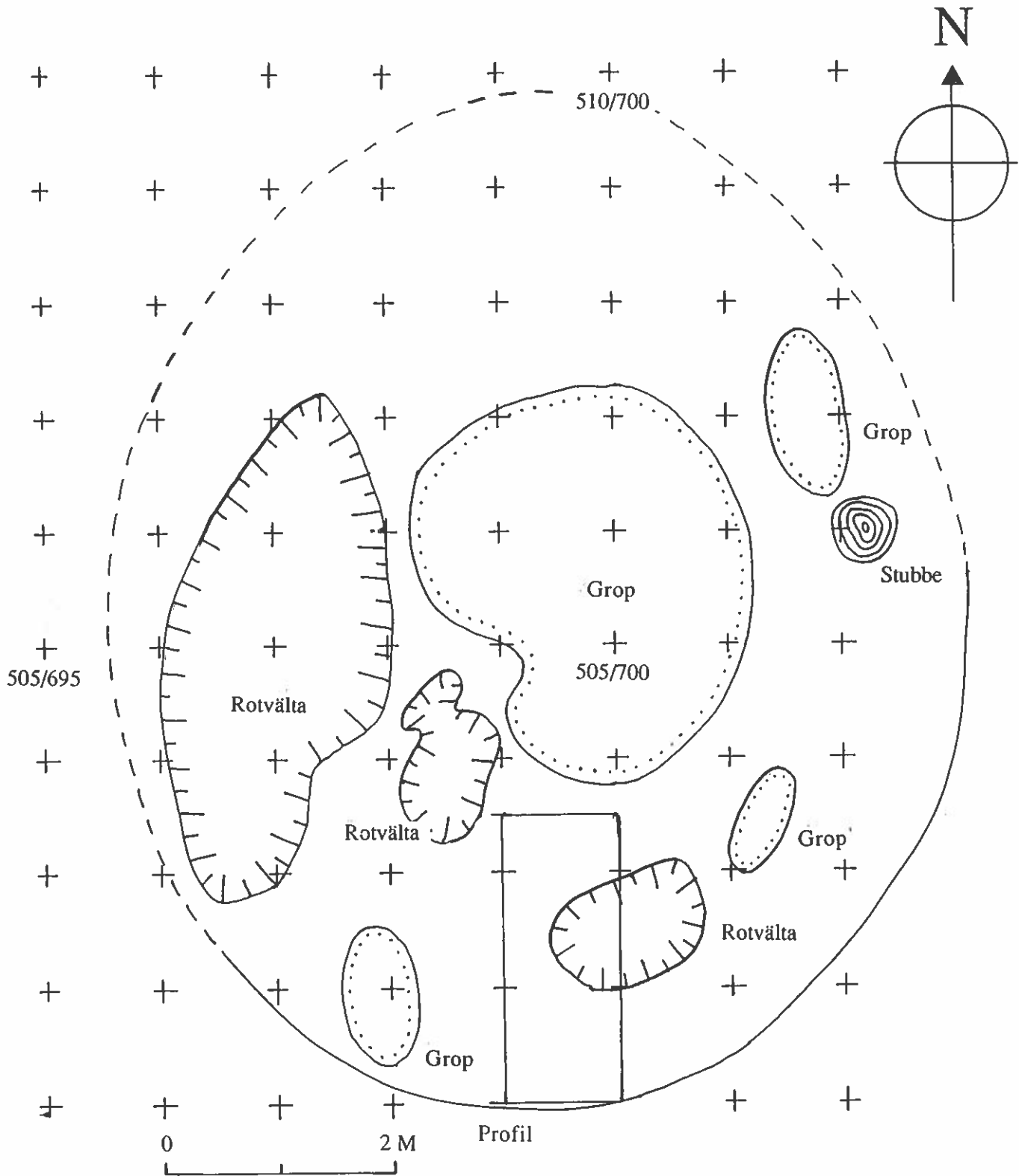

Myr

Myr

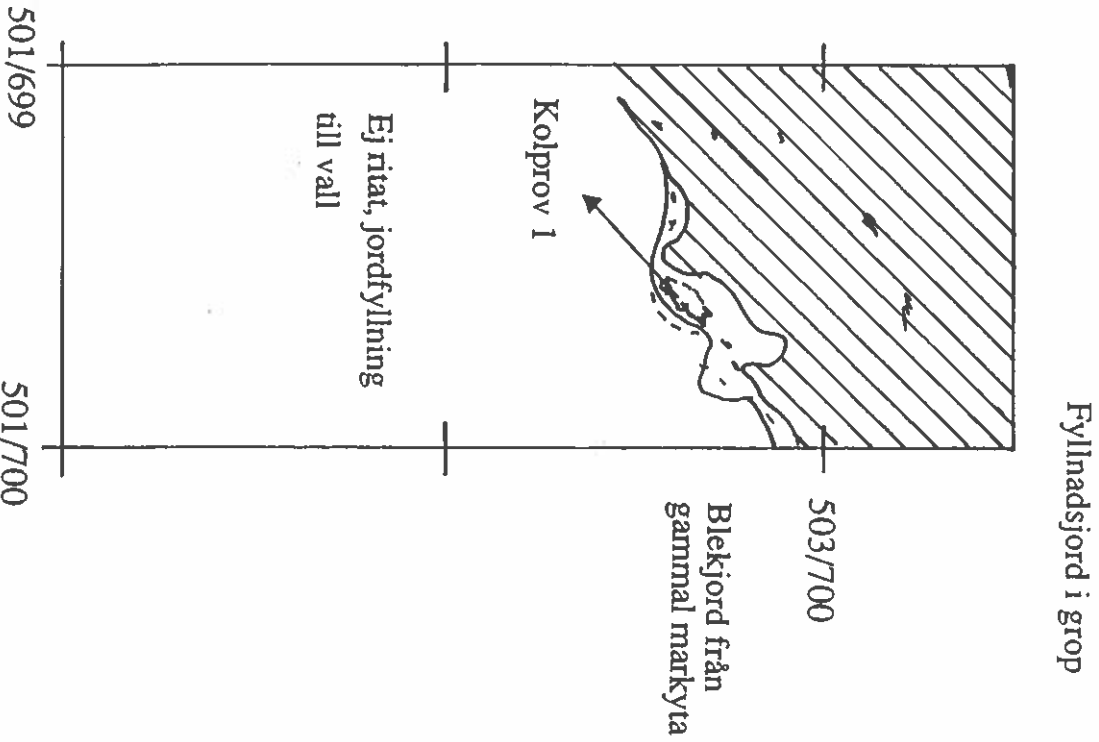
Gropanläggning nr 3, Stensund, Arjeplogs sn, Lappland, plan före undersökning

Ritning av L. Liedgren, 1997

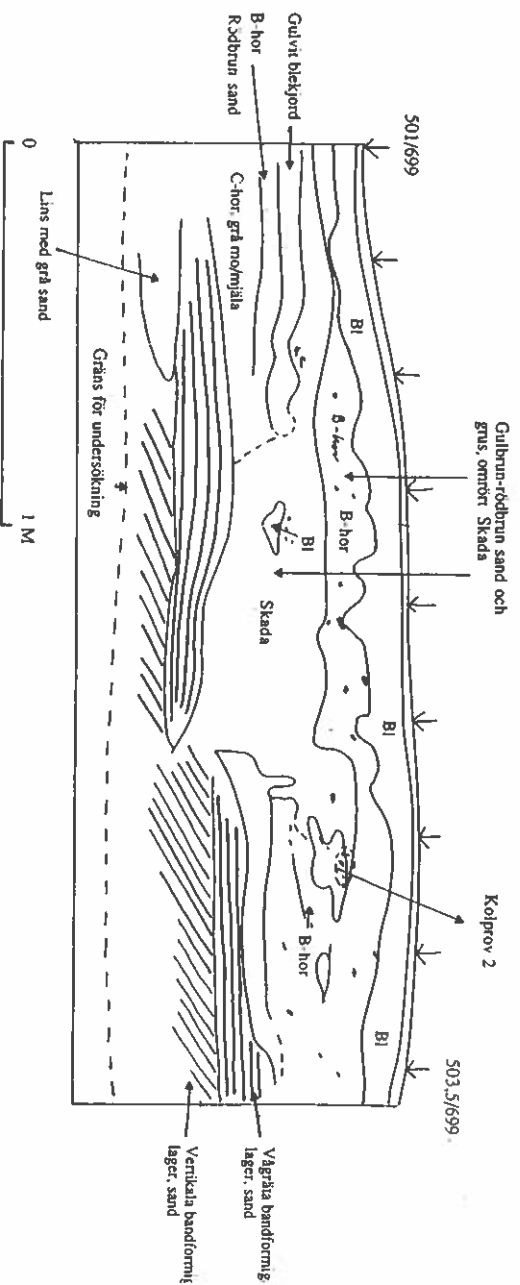
Gropanläggning, Stensund, plan över schakt

Riming av L. Liedgren, 1997

Gropanläggning nr 3, Stensund, Arjeplogs sn, Lappland, profil N-S, koord 501/699- 503,5/699, fr O

Riming av L. Liedgren, 1997

Silverbuseet

Rapporter över kulturhistoriska undersökningar

Distribution: Silverbuseet, Torget, S-930 90 Arjeplog, tel.
0961-61290.

1. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar inom Arjeplog socken, 1988.
2. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar inom Arjeplog socken, Lappland, 1989-1991.
3. Arkeologiska inventeringar och undersökningar av förhistoriska fyndlokaler och boplatser vid Hornavan och Kakel, Arjeplog socken, Lappland, 1983.
4. Rapport över arkeologisk förundersökning av gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä 471, Arvidsjaur socken, Lappland, 1992.
5. Rapporter över kulturhistoriska undersökningar vid Gubbljåure, Stora Mattaure samt Pajje-Måskejaure, Arjeplog socken, Lappland.
6. Arkeologisk undersökning av två härdar vid Margatjärnen, Arvidsjaur Socken, Lappland, 1992.
7. Rapport över slutundersökning inom gamla kyrk- och marknadsplatsen, Raä nr 471, Arvidsjaur socken, Norrbottens län, Lappland 1993.
8. Arkeologiska utgrävningar inom Arjeplog sn, Lappland, 1994.
9. Arkeologisk utredning vid Pajeb Muitunisjaure, Arjeplog sn, Lappland, 1995.
10. Rapport över kulturhistoriska inventeringar av strandområdet vid Rappen, Labbas samt Rappenströmmarna, Arjeplog sn, Lappland 1995.
11. Arkeologiska utgrävningar vid Ansvar, Överkalix socken, Norrbottens län, 1995. Arkeologisk delundersökning av Raä 393:1, stensättning med rödockra, Raä 393:2, boplatsslämning, samt Raä 977:3 boplatsvall.
12. Arkeologiska utgrävningar vid Ansvar, Överkalix socken, Norrbottens län, 1996. Arkeologisk slutundersökning och restaurering av Raä 393:1, stensättning med rödockra, samt fortsatt delundersökning av Raä 393:2, boplatsslämning.
13. Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs och Arvidsjaur socknar, Lappland, 1995-1996.
14. Rapport över fornminnesinventering och kulturhistoriska undersökningar vid Delliknäs, Arjeplogs sn, Lappland 1997.
15. Rapport över fornminnesinventering av väg 519, sträckan länsgränsen-Abborrträsk, Arvidsjaur socken, 1997.
16. Arkeologiska undersökningar inom Arjeplogs samhälle, Lappland, 1997.
17. Arkeologisk förundersökning vid vattendragen Rappen, Labbas, Arjeplogs sn, Lappland, 1997.
18. Arkeologiska undersökningar av en stensättning samt delundersökning av en boplatsvall och boplatstytter, Raä nr 315, Nedre Vojakkala, Nedertorneå sn, Norrbottens län, 1996-1997.

***

ISSN 1101-2900